

PÉNZJEGYNYOMDA ZRT.

**KÖRNYEZETVÉDELMI
NYILATKOZAT**

2018

EMAS

Hitelesített
környezetvédelmi
vezetési rendszer
REG. NO. HU-000041

1. Társasági adatok

Társaság teljes neve: Pénzjegynyomda Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Társaság rövidített neve: Pénzjegynyomda Zrt.

Társaság székhelye: 1055 Budapest, Markó utca 13–17.

Hrsz: 24934

Létszám (2018. 12. 31. záró): 311 fő

Alapítás dátuma: 1925

KÜJ: 100 206 276

KTJ: 100 352 297

Tevékenység: Nyomás (kivéve napilap)

TEÁOR kód: 1812'08

NACE kód: C18.1.2

Tanúsítványok: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO/IEC 27001:2013, ISO 14298:2013, 1221/2009 EK-rendelet szerinti EMAS*

Felelős vezető: Majláth Zsolt vezérigazgató

Kapcsolattartó: Gaál Mária környezetirányítási megbízott

Telefon: +36 1 885 5180/2320

E-mail: maria.gaal@pjrt.hu

Honlap: <http://www.penzjegynyomda.hu>

EMAS nyilvántartási szám: HU-000041

Első nyilvántartásba vétel dátuma: 2017. december 20.

Hitelesítő szervezet: ÉMI -TÜV SÜD Kft.

Hitelesítő neve: Moravcsikné File Katalin

Hitelesítő akkreditációs ügyiratszám: HU-V-0001/2017

Hitelesítés időpontja: 2019. november 21.

* Az EMAS szerinti hitelesítés kizárólag a Pénzjegynyomda Zrt. Markó utcai telephelyére vonatkozik.

Tartalomjegyzék

1. Társasági adatok	2
2. Előszó	4
3. A Pénzjegynyomda Zrt. bemutatása	5
4. Szervezeti felépítés és környezeti döntési mátrix	8
5. Környezeti politika	10
6. Integrált Irányítási Rendszer	10
7. Környezetirányítási rendszer	12
7.1. A környezetirányítási rendszer fejlesztése az EMAS szerint	12
7.2. Környezeti tényezők és hatások azonosítása, értékelése, felülvizsgálata	13
8. A Pénzjegynyomda Zrt. környezeti teljesítménye	14
8.1. Általános termelési adatok	15
8.2. Energiagazdálkodás	16
8.3. Anyagfelhasználás	18
8.4. Vízgazdálkodás	22
8.5. Hulladékgazdálkodás	22
8.6. Kibocsátások	25
8.7. Biológiai sokféleség	28
8.8. Logisztika, közlekedés	28
8.9. Egyéb, közvetett környezeti hatások	29
9. Környezeti teljesítményünk alapmutatói	30
10. Vészhelyzeti felkészültség, iparbiztonság	31
11. Ágazati szakmaspecifikus referenciadokumentumoknak való megfelelés	31
12. Kommunikáció	31
13. Engedélyeink	32
14. Megfelelési kötelezettségek	33
14.1. Vonatkozó jogszabályok	33
14.2. Az érdekelt felek elvárásai	35
15. Környezeti célok, programok	36
16. Hitelesítő nyilatkozata	40

2. Előszó

Tisztelt Olvasó!

A Pénzjegynyomda Zrt. mint az ország egyetlen bankjegy- és egyik legnagyobb okmány- és hamisítás elleni védelemmel ellátott termékeket gyártó biztonsági nyomdája, tevékenységeinek tervezése és működése során – a speciális biztonsági és minőségi előírások, illetve a környezet védelmének figyelembe vételével – az életciklus-szemlélet alkalmazásával törekszik az energiahatékonyságra, a természeti erőforrások használatának optimalizálására és környezetünk magas szintű védelmére.

Felelős vállalként a Pénzjegynyomda Zrt. már 1997-ben elkötelezte magát a környezetorientált minőség-irányítás kiépítése és működtetése mellett, majd 2006-ban tanúsította az ISO 14001 szabvány előírásai szerint működő környezetközpontú irányítási rendszerét, melyet az azóta eltelt időszakban folyamatosan fejlesztett.

Környezetmenedzsment-rendszere fejlődésének fontos lépéseként 2017-ben bevezette és hitelesítette az EMAS (Eco- Management, and Audit Scheme) környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszert, mellyel a tevékenységéhez kapcsolódó környezeti terhelések mérséklődését és környezettudatosságunk folyamatos fejlesztését kívánja biztosítani.

A fenntartható gazdálkodás érdekében az alapanyagok gondos felhasználásán és a hulladékok lehetőség szerint legszélesebb körű újrahasznosításán felül arra törekszik, hogy a működés során a környezetvédelmi szempontból leghatékonyabb és elérhető legjobb technológiai megoldás kerüljön alkalmazásra. Ezen cél elérését folyamatban lévő intézkedési tervek és számos megvalósult projekt, illetve beruházás biztosítja, melyek kivitelezésében a munkatársak elkötelezettségére és szakértelmére támaszkodik.

Annak érdekében, hogy még pontosabb legyen a kép a társaság környezeti teljesítményéről, 2018-ban felülvizsgálatra és bővítésre került a környezeti mutatószámok bázisát képező alapadatok köre. A kialakított teljesítménymutatók folyamatosan számszerűsítésre és elemzésre kerülnek, meghatározva azokat a környezeti tényezőket, melyek a tevékenység szempontjából hangsúlyosak.

A Pénzjegynyomda Zrt. jelen környezetvédelmi nyilatkozata a társaság honlapján elérhető a célból, hogy a szervezet tevékenységének legfontosabb környezeti hatásairól és a környezettudatos működéshez kötődő intézkedéseinkről részletes tájékoztatást nyújtson.

Bízunk benne, hogy a frissített környezetvédelmi nyilatkozat részletes áttekintést nyújt az elmúlt időszakban elért eredményekről és a jövőbeni tervekről.

Kellemes olvasást kívánok!

Majláth Zsolt

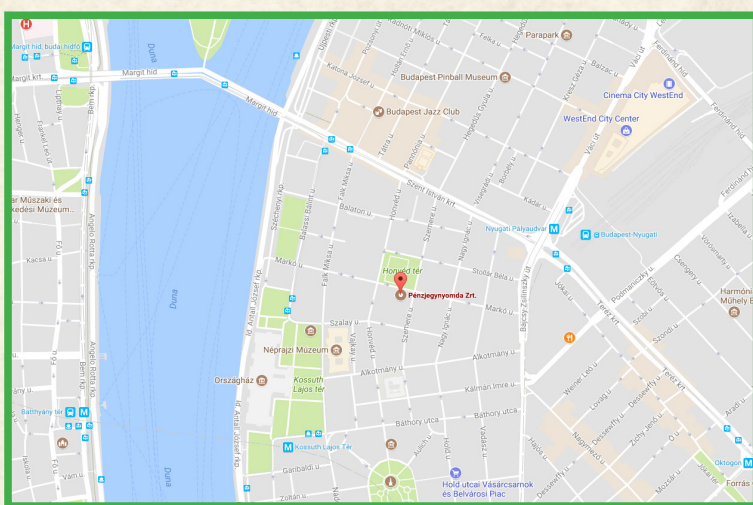
a Pénzjegynyomda Zrt. vezérigazgatója

3. A Pénzjegynyomda Zrt. bemutatása

A Pénzjegynyomda Zrt. a Magyar Nemzeti Bank 100%-os tulajdonában lévő, az ország egyetlen bankjegy- és egyik legnagyobb okmány- és hamisítás elleni védelemmel ellátott termékeket gyártó biztonsági nyomdája.

A részvénytársaságot 1925-ben alapították, elsősorban a hazai bankjegyek előállítására, mely feladat nagy szakmai felkészültséget, nyomdai precizitást, kimagasló biztonságot igényelt és igényel.

A gyártott termékek köre az évtizedek során folyamatosan bővült, a Pénzjegynyomda Zrt. Markó utcai telephelyén jelenleg a bankjegygyártás mellett útlevelek, vízumok, értékpapírok, illeték- és postabélyegek fejlesztése és gyártása történik.

Fő tevékenység

Bankjegyek fejlesztése és gyártása, illetve okmányok, értékpapírok, bélyegek, biztonsági nyomtatványok fejlesztése, gyártása és megszemélyesítése.

Technológiai eljárások, gyártási lehetőségek

- komplett nyomtatványtervezés a védelmi és felhasználási igényeket figyelembe véve,
- metszetmély-nyomatási technológia DLE lézeres levilágítással készített alaplemezekből kiindulva, galvanoplasztikai eljárással,
- íves ofszetnyomatás,
- magasnyomatás, dombornyomás,
- pozicionált hologram- vagy diffrakciós fólia-prézelés,
- szitanyomatás,
- könyvkötészet.

Gyártott termékek

- Magyarország teljes bankjegyszükséglete 1926 óta,
- útlevelek (magán-, diplomata-, szolgálati, külügyi szolgálati, hajós),
- anyakönyvek, anyakönyvi kivonatok,
- forgalmi engedély, járműkísérő lap,
- nyelvvizsga-bizonyítvány,
- értékpapírok (részvények, kötvények, állampapírok),
- forgalmi, alkalmi és illetékbélyegek, reklám- és tagdíjbélyegek.

Kiemelt projektek – bankjegycsere, elektronikus útlevelek

Az MNB Monetáris Tanácsa 2013. június 11-én döntött az 1997-ben bevezetett, jelenleg forgalomban levő bankjegysorozat megújításáról, a biztonsági elemek és a képi megjelenítés tekintetében újratevezett, továbbfejlesztett bankjegyek kibocsátásáról. Az új bankjegycsalád tervezésével, fejlesztésével, valamint a gyártáshoz szükséges műszaki és technológiai feltételek megteremtésével a Magyar Nemzeti Bank a Pénzjegynyomdat bízta meg.

A megújított forintbankjegy-sorozat első címleteként a 10 000 forintos került forgalomba 2014 decemberében, majd 2015-ben a 20 000 forintos. 2017 tavaszán a 2000 és 5000 forintos címleteket, 2018-ban az 1000 forintos címletet bocsátották ki.

Az útlevelek gyártásában a Pénzjegynyomda Zrt. komoly hagyományokkal rendelkezik, mivel az 1950-es évek közepétől készít ilyen okmányokat.

Fejlesztési stratégia

A Pénzjegynyomda, mint Magyarország meghatározó biztonsági nyomdája, a saját, vevői, valamint tulajdonosi körének az elvárásai mentén folyamatos fejlesztések révén igyekszik megőrizni, növelni mind piaci részesedését, mind pedig hatékonyságát. Ezen fejlesztések széles körű tevékenységi kört foglalnak magukba – kezdve az új, modern technológiák, berendezések hadrendbe állításán, a termékportfólió változásán át, az üzleti folyamatok számos területén tetten érhető hatékonyságnövelő változtatásokig. Mindezekben közös célként jelenik meg az erőforrásokkal való sokkal tudatosabb gazdálkodás – a kor-

szerűbb anyagok, technológiák, berendezések keresése, használata, az előállítási folyamatok szükségszerű velejárójaként jelentkező selejt mennyiségének a csökkentése.

Hangsúlyosan jelenik meg fejlesztéseinkben az elektronikus megoldások alkalmazása, ezáltal eltolódás látható úgy a belső ügyviteli folyamatainkban, mint a vevőknek kínált megoldásokban.

Szakmai szervezeti tagságok

- Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesület,
- FEDPRINT – Nyomda- és Papíripari Szövetség,
- IBDA – International Banknote Designers Association,
- KÖVET Egyesület a Fenntartható Gazdálkodásért.

Díjak, kitüntetések

A Pénzjegynyomda Zrt. évek óta rendszeresen részt vesz a Nyomda- és Papíripari Szövetség szakmai termékversenyén, melynek néhány éve Best Print Hungary a hivatalos elnevezése (korábban Pro Typographia). A társaság által gyártott termékek rendszeresen kitüntetésben részesülnek. 2018-ban a Biztonsági kiadványok kategóriában „50 éves a magyar bélyegkibocsátás” alkalmi bélyegért ezüst minősítésű elismerést vehetett át a Pénzjegynyomda. Az EUROPA bélyegszépségversenyen a Magyar Posta Zrt. számára 70 000 példányban készített, Megyeri hidat ábrázoló bélyegünk szintén ezüstérmét nyert.

A www.motivgruppe-musik.com által meghirdetett zenei témájú bélyegek versenyén a Magyar Posta a Pénzjegynyomdában készült „450 éve született Claudio Monteverdi” bélyegével az internetes szavazatok alapján, az Amerikai Posta mögött, második helyezést ért el.

Magyarország egyik vezető szakmai folyóirata – a Nyomdavidág – által alapított GPwA (Green Printworld Award) – Zöld Díj pályázon 2018-ban is a maximálisan elérhető ötcillagos minősítést kapta a Pénzjegynyomda Zrt. A GPwA – Zöld Díj azon papír-, nyomda- és csomagolóipari szereplők környezetközpontú vállalatirányítási eredményeinek elismerése, akiknek kiemelkedő környezettudatos gondolkodásmódja és fenntarthatóság iránti elkötelezettséget tanúsító intézkedései példaértékűek.

A nyolcadik alkalommal kiírt pályázatra 23 szervezet (19 nyom-

da, 2 csomagolóanyag-gyártó és 2 papírkereskedő) nyújtotta be pályázati dokumentációját. A társaság által megszerzett ötcillagos minősítést az irányítási rendszerek példamutatóan hatékony működtetéséért, különösen az adatgyűjtés / mérés – elemzés – intézkedések folyamat magas szintje kapcsán, illetve a helyszíni audit során tapasztalt példás üzemi rend miatt ítélte meg a zsűri.

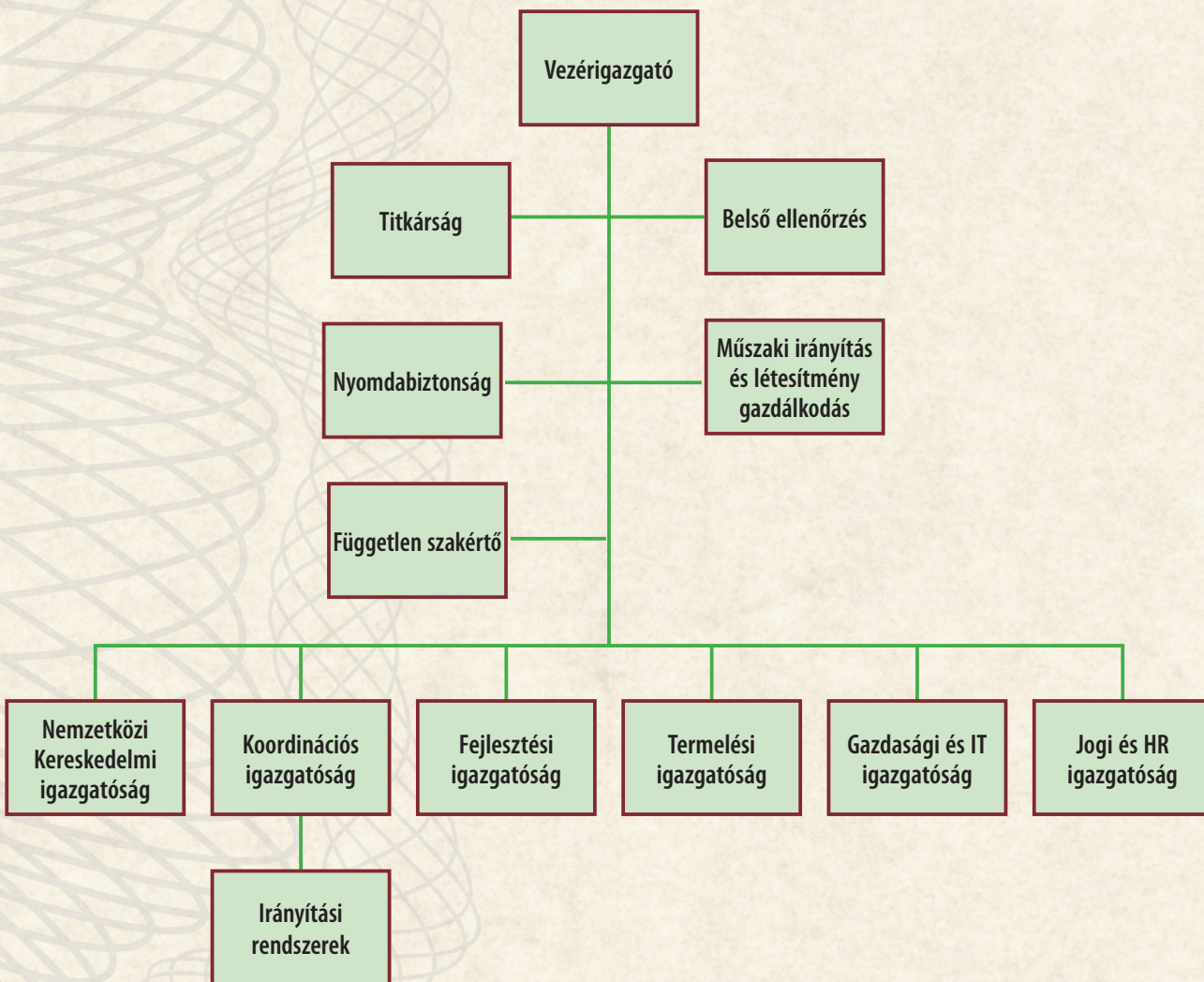
4. Szervezeti felépítés és környezeti döntési mátrix

A Pénzjegynyomda Zrt. élén a társaság operatív irányítását végző vezérigazgató áll.

A vezérigazgató irányítja és ellenőrzi a társaság napi munkáját – beleértve az Integrált Irányítási Rendszer és az EMAS működtetését is – a jogszabályok keretei között a tulajdonos, az igazgatóság és a felügyelőbizottság döntéseinek megfelelően.

Az Integrált Irányítási Rendszerből eredő feladatokban az integrált irányítási rendszer szakértő, a környezetirányítási megbízott és az információbiztonsági megbízott együttműködik.

A környezetirányítási megbízott felelőssége a környezetirányítási rendszer működtetése és továbbfejlesztése, a vonatkozó jogszabályi megfelelés folyamatos biztosítása, a környezetirányítást érintő helyesbítő / megelőző tevékenységek hatékonyságának ellenőrzése, a szervezet időközi és újratanúsításra való felkészítése a vonatkozó rendszer szabványkövetelménye szerint, oktatások végrehajtása, illetve a hatóságokkal és tanúsító testületekkel való kapcsolattartás.

Környezetközpontú irányítási rendszer feladatai	Vezérgazgató	Igazgatóság	Integrált irányítási rendszer szakértő	Környezetirányítási megbízott	Koordinációs igazgató	EMAS-csapat	Belső auditorok	Területi vezetők	Műszaki irányítási és létesítménygazdálkodási vezető	Információbiztonsági megbízott	Nyomdabiztonsági vezető	HR-vezető	Munkatársak
4. A szervezet környezete													
4.1. A szervezet és környezetének megértése	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
4.2. Az érdekelt felek szükségleteinek és elvárásainak megértése	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
4.3. A KIR alkalmazási területének meghatározása	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
4.4. A KIR	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
5. Vezetői szerepvállalás													
5.1. Vezetői szerepvállalás és elkötelezettség	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
5.2. Környezeti politika	F	T	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
5.3. Szervezeti szerepek, felelőségek, hatáskörök	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
6. Tervezés													
6.1.1. Kockázatok és lehetőségek – általános előírások	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.1.2. Környezeti tényezők	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.1.3. Megfelelési kötelezettségek	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.1.4. A tevékenységek megtervezése	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.2.1. Környezeti célok	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
6.2.2. Tevékenységek megtervezése a környezeti célok elérése érdekében	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
7. Támogatás													
7.1. Erőforrások	F	V	T	V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
7.2. Felkészültség (kompetencia)	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
7.3. Tudatosság	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	V	T
7.4.1. Kommunikáció – általános előírások	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	V	V	T
7.4.2. Belső kommunikáció	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	V	V	T
7.4.3. Külső kommunikáció	F	V	T	V	V	T	T	T	T	T	V	V	T
7.5.1. Dokumentált információ – általános előírások	T	T	V	V	F	T	T	T	T	T	T	T	T
7.5.2. Dokumentált információ – létrehozás és frissítés	T	T	V	V	F	T	T	T	T	T	T	T	T
7.5.3. A dokumentált információk felügyelete	T	T	V	V	F	T	T	T	T	T	T	T	T
8. Működés													
8.1. Működéstervezés és -felügyelet	T	T	T	V	F	T	T	V	T	T	V	T	T
8.2. Vészhelyzeti felkészültség és reagálás	T	T	T	V	F	T	T	V	T	T	V	T	T
9. Teljesítményértékelés													
9.1.1. Figyelemmel kísérés, mérés, elemzés és értékelés – általános előírások	T	T	T	V	F	T	T	V	V	T	T	T	T
9.1.2. A megfelelés kiértékelése	T	T	T	F/V	T	T	T	T	T	T	T	T	T
9.2.1. Belső audit – általános előírások	T	T	T	F	T	T	V	T	T	T	T	T	T
9.2.2. Belső auditprogram	T	T	T	F	T	T	V	T	T	T	T	T	T
9.3. Vezetőségi átvizsgálás	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
10. Fejlesztés													
10.1. Fejlesztés – általános előírások	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
10.2. Nemmegfelelés és helyesbítő intézkedés	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
10.3. Folyamatos fejlesztés	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
KÖRNYEZETVÉDELMI NYILATKOZAT ÉS EMAS-HITELESÍTÉS													
Környezetvédelmi nyilatkozat	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T
Hitelesítés és nyilvántartásba vétel	F	T	T	V	V	T	T	T	T	T	T	T	T

F = az a személy, aki felelős az adott feladat elvégzéséért, a munkát delegálhatja, de a felelős továbbra is ő marad

V = megvalósításban résztvevő vagy azt koordináló személy

T = tájékoztatott személy, ami azt jelenti, hogy az illetőt tájékoztatni kell az eseményekről és a környezeti hatásokról

boravil

5. Környezeti politika

A Pénzjegynyomda Zrt. Integrált Irányítási Rendszert működtet, így a környezetvédelmi politika egységesen, az Integrált Irányítási Politikában került megfogalmazásra, mely a társaság weboldalán is közzétételre kerül.

A társaság politikája bemutatja a vezetőség Integrált Irányítási Rendszerrel kapcsolatos általános szándékát és a szervezeti működés irányvonalát, kinyilvánítja a vezetőség minőség, környezetvédelem, információ- és nyomdabiztonság iránti elkötelezettségét, és keretet ad a célok kitűzéséhez és átvizsgálásához.

6. Integrált Irányítási Rendszer

A Pénzjegynyomda Zrt. gördülékenyen funkcionáló Integrált Irányítási Rendszerét a felső vezetés és a szervezet minden munkatársának környezettudatos és minőségigényes együttműködésével valósítja meg.

Társaságunk vezetősége felismerte, hogy a tudatos szervezetfejlesztés és egy jól működő irányítási rendszer működtetése az üzleti siker nélkülözhetetlen része, ezért bevezette, majd 1997-ben tanúsította az ISO 9001:1994 szabvány előírásai szerinti minőségbiztosítási rendszerét.

Másodikként a BS 7799:1999 szabvány előírásai szerinti információ biztonsági rendszer bevezetése és tanúsítása történt meg 2002-ben.

Annak ellenére, hogy társaságunk már 1997-től környezetorientált minőségirányítást folytatott és már abban az évben megkezdte környezetközpontú irányítási rendszere kiépítését, csak 2006-ban tanúsította az ISO 14001:1996 szabvány előírásai szerint működő környezetközpontú irányítási rendszerét.

Negyedikként került bevezetésre és tanúsításra – 2010-ben – a CWA 14641:2003 szabvány előírásai szerinti nyomdabiztonsági rendszer. A Pénzjegynyomda Zrt. 2015. év végén megkezdte az új nyomdabiztonsági szabványra történő átállással kapcsolatos feladatok végrehajtását. A felkészülést követően 2016 júniusában a Pénzjegynyomda Zrt. elsőként az országban megkapta az ISO 14298 szabvány szerinti tanúsítást.

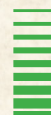
Az irányítási rendszerek fejlesztésének következő lépése az ISO 9001:2015 és ISO 14001:2015 szabványokra való átállás, illetve a 2017/1505/EU-rendelettel módosított 1221/2009/EK EMAS-rendelet szerinti működés volt 2017. év végétől.

Az egyes irányítási rendszerekben – bár más célt szolgálnak – számos párhuzamot fedezhetünk fel és több olyan közös elem található, amelyik valamennyi irányítási rendszerben szinte azonos értelmezéssel határozható meg, ezért a négy rendszert a Pénzjegynyomda Zrt. akkreditált tanúsító szervezet által tanúsítottan és integráltan működteti.

Az integrált irányítási rendszert szervezetünk teljes vertikumára kiterjesztettük: az ISO 9001 minőségirányítási, az ISO 14001 környezetközpontú irányítási, az ISO/IEC 27001 információbiztonsági és az ISO 14298 nyomdabiztonsági szabványok követelményeinek megfelelő, valamint az Európai Parlament és a Tanács 2017/1505/EU-rendelettel módosított 1221/2009/EK-rendelete* szerinti irányítási rendszerrelve alapján működtetjük a szerződéskötési, alapanyag-beszerzési, termelési és az ezeket támogató folyamatokat.

Tanúsítványaink a társaság honlapján (<http://www.penzjegynyomda.hu/rolunk/tanusitvanyaink>) elérhetőek.

* Az EMAS szerinti hitelesítés kizárólag a Pénzjegynyomda Zrt. Markó utcai telephelyére vonatkozik.

Integrált Irányítási Politika

A Pénzjegynyomda Zrt. – mint Magyarország egyetlen metszetmélynymotatást végző nyomdája – minden tevékenységében tulajdonosa, vevői, munkavállalói, üzleti partnerei és a közvélemény teljes megelégedésére törekszik.

Stratégiai célunk **üzleti folyamataink** működtetésének biztosítása, valamint a felmerülő kockázatok minimalizálása. Szándékunk, hogy a fenntartható fejlődés keretei között valósítsuk meg valamennyi tevékenységünket, betartva a társaságunk tevékenységeire és termékeire vonatkozó törvényeket és előírásokat.

Ezen célok elérése érdekében az ISO 9001, az ISO 14001, az ISO/IEC 27001, az ISO 14298 szabványoknak, valamint az 1221/2009/EK-rendeletben és a Bizottság (EU) 2017/1505 rendeletben szabályozott EMAS-nak megfelelő integrált irányítási rendszert működtetünk, melynek fenntartásával és folyamatos fejlesztésével biztosítjuk:

- **vevőink** bizalmának és elégedettségének elnyerését, fenntartását és folyamatos javítását, különösen
 - a megújuló bankjegykibocsátás biztosításával,
 - a diverzifikált piaci jelenlét elérésével,
 - a vevők által visszaigazolt kiemelkedő minőség elérésével,
 - vevőközpontú szolgáltatói imidzs kialakításával,
 - innovatív, komplex megoldások szállításával,
 - a beszerzési és logisztikai folyamatok hatékonyságának és minőségének fejlesztésével,
 - hatékony és eredményes termék- és szolgáltatásfejlesztési folyamat kialakításával,
 - a termelés hatékonyságának folyamatos növelésével,
 - a folyamatok mérésével és fejlesztésével,
 - a vevői igények megértésével, illetve képességeink fejlesztésével;
- **környezeti teljesítményünk** folyamatos javítását, környezeti hatásaink folyamatos figyelemmel kísérését, a környezetterhelés csökkentését
 - a galvánüzem és a törlővíztisztítás szennyvizeinek biztonságos kezelésével,
 - a veszélyes hulladékok szakszerű kezelésével, mennyiségük csökkentésével,
 - a zajterhelés és a légszennyezés alacsony szinten tartásával,
 - az anyag- és energiafelhasználás hatékonyságának javításával;
- a **biztonsági intézkedések** végrehajtását a vevői követelmények teljesítésére és az üzleti folyamatok kockázatainak kezelésére
 - a fizikai biztonság és a termékbiztonság követelményeinek betartásával,
 - az informatikai biztonsági és a humán biztonsági problémák kezelésével,
 - a rendszerben megbízhatóan működő információs bázis létrehozásával,
 - a titokvédelmi és adatbiztonsági követelmények meghatározásával és teljesítésével;
- **szállítóink és partnereink** ösztönzését minőségügyi, környezeti teljesítményük fejlesztésére, az általunk támasztott biztonsági követelmények betartására;
- **munkatársaink** folyamatos tájékoztatását, oktatását, tudatosságuk folyamatos fejlesztését annak érdekében, hogy odafigyeléssel végezzék feladataikat;
- a **munkakörülmények** folyamatos javítását;
- a külső érdekelt felekkel folytatott aktív **kommunikációt**.

A Politikában megfogalmazott irányelvek elérése érdekében **célokat és programokat** határozzunk meg, amelyek végrehajtását rendszeresen értékeljük. Irányítási rendszerünk működésének támogatására, céljaink teljesülésének nyomon követésére Integrált Irányítási Rendszer Tanácsot hoztunk létre. A Politikában megfogalmazott elkötelezettségnek megfelelően a Pénzjegynyomda Zrt. vezetése biztosítja az irányítási rendszerünk működéséhez és a célok megvalósításához szükséges erőforrásokat, és minden munkatársától elvárja, hogy érezze felelősségüket a Politikában megfogalmazott célok elérésében.

Budapest, 2018. június 4.

vezérigazgató

7. Környezetirányítási rendszer

A Pénzjegynyomda Zrt. környezetirányítási rendszere, az ISO 14001:2015 nemzetközi szabvány szerinti tanúsítás biztosítja a társaság környezettudatos működését.

A rendszer alapjai:

- a teljes körű jogi megfelelés biztosítása,
- a környezeti teljesítmény folyamatos javítása,
- környezeti hatásaink és folyamataink optimalizálása,
- a folyamatközpontúság szem előtt tartása.

Az Integrált Irányítási Rendszer működtetéséből adódóan a vállalati elköteleződést kifejező környezeti politika az Integrált Irányítási Politikában, a hatékony működést biztosító dokumentációs rendszer pedig az Integrált Irányítási Kézikönyvben került szabályozásra.

Az ISO 14001 szabvány követelményeinek való megfelelés felülvizsgálata tervezett és dokumentált módon – rendszeres belső auditok végzésével – történik. Az auditok során értékelik a korábbi felülvizsgálatok során észlelt hibák, a hiányosságok megszüntetésére javasolt helyesbítő tevékenységek végrehajtását és hatékonyságát is. A belső auditokat, a belső auditterv alapján, a vizsgált területtől függetlenül, a feladatra kiképzett belső auditorok hajtják végre. A belső auditok megállapításairól, a helyesbítő tevékenységekről, illetve az azok teljesüléséről készült összefoglaló jelentést az éves vezetőségi átvizsgálás során mutatják be a vezetőség felé.

A beszállítók kiválasztása során az irányítási rendszertanúsítványok megléte is figyelembe vételre kerül. Jelenleg a beszállítók 30%-a rendelkezik ISO 14001 tanúsítással.

A beszállítók környezettudatosságának ellenőrzésére a beszállítói auditok során kerítenek sort. A bejárások alkalmával a beszállító telephelyén alkalmazott biztonsági intézkedések vizsgálata mellett a környezetvédelmi előírások betartásának ellenőrzése is megtörténik.

A társaság környezeti teljesítményének további javítása érdekében – a tulajdonos Magyar Nemzeti Bankhoz hasonlóan – 2017-ben az Európai Parlament és a Tanács 1221/2009/EK-rendeletében szabályozott úgynevezett EMAS (Eco- Management, and Audit Scheme) környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer bevezetése mellett döntött a vezetőség. A Pénzjegynyomda Zrt. Környezetvédelmi Nyilatkozatát, a rendeletben foglalt előírásoknak való megfelelést akkreditált külső szervezet auditálta és hitelesítette. A társaság 2017. december 20-ai dátummal az ÉMI-TÜV SÜD Kft. hitelesítő nyilatkozata alapján az EMAS szerint HU-000041 számon nyilvántartásba vételre került.

7.1. A környezetirányítási rendszer fejlesztése az EMAS szerint

A környezetközpontú irányítási rendszer EMAS-rendelet szerinti fejlesztése során EMAS-csapat alakult a vállalat több osztályának képviselőjéből. Az EMAS-csapat biztosítja a munkatársak aktív bevonását a rendszer kiépítése, működtetése és fejlesztése során. Az EMAS-csapat munkáját a környezetirányítási megbízott koordinálja.

Az EMAS-rendelet szerinti környezetirányítási rendszer fejlesztése során valamennyi munkatársunk oktatásban részesült annak érdekében, hogy ismerje az EMAS-rendelet főbb pontjait, a rendszerfejlesztés folyamatát, a környezeti célokat és programokat, valamint megismerje az EMAS-csapat tagjait.

Az új belépők oktatása és az éves ismétlő oktatások során továbbra is folyamatosan tájékoztatjuk a kollégákat társaságunk környezetvédelmi céljairól és eredményeiről, kiemelve az EMAS-rendszerhez kapcsolódó megfelelési kötelezettségeket és azok teljesülését.

A munkatársak bevonásával 2018-ban ismételen kitöltésre került egy „Ökométer – környezeti időjárás-jelentés” kérdőív, mellyel a Pénzjegynyomda Zrt. munkatársai által is eldönthető környezeti teljesítményre kérdeztünk rá, felmérve a társaság környezetvédelmi gyakorlatának erősségeit és fejlesztendő területeit. A kérdőívet 81 munkatárs töltötte ki. A környezeti teljesítmény munkatársak általi megítélésének nyomon követhetősége érdekében továbbra is tervezzük évente a kérdőív kitöltését és az eredmények értékelését.

	2017	2018	Változás
Energiahasználat (termelés)			↓ -6
Energiahasználat (világítás, fűtés)			↑ 10
Anyaggazdálkodás			→ 3
Hulladékgazdálkodás (hulladékgyűjtés és -kezelés)			↑ 11
Hulladékgazdálkodás (hulladékképződés megelőzése)			↑ 7
Veszélyes anyagok kezelése			↑ 9
Környezettudatosság (vállalat, munkavállalók)			↑ 10
Környezettudatosság (képzésekben, oktatásban)			↑ 6

Jelmagyarázat	
	Minden rendben van
	Alapvetően rendben van, de vannak fejlesztési lehetőségek
	Még elfogadható, de hiányosságok vannak
	Nem elfogadható

A kérdőív eredményeinek összesítése alapján elmondható, hogy a társaság környezetvédelmi tevékenységéről alkotott vélemények 2017-hez képest több területen is pozitív irányba változtak.

A leginkább pozitív visszajelzések a veszélyes hulladékok gyűjtésével, illetve a veszélyes anyagok kezelésével kapcsolatban érkeztek.

A kitöltők véleménye alapján a világításhoz és fűtéshez használt energiafelhasználással kapcsolatos takarékossgot figyelembe vevő bánásmód javult a korábbi évekhez képest, továbbá az alap- és segédanyagokkal való gazdálkodásra kellene fokozottabban figyelni. A kérdőív eredményei is visszaigazolták a vállalati környezettudatosság fejlődését. A kitöltők megítélése szerint mind a vezetőség, mind a munkavállalók hozzáállása pozitív irányba változott, melyet leginkább a hulladékgazdálkodás mutatószámai támasztanak alá.

7.2. Környezeti tényezők és hatások azonosítása, értékelése, felülvizsgálata

A Pénzjegynyomda Zrt. az általa folytatott tevékenységek környezeti hatásainak azonosítását, értékelését, valamint nyomon követését a Környezeti Eljárásokban szabályozza, annak érdekében, hogy a társaság környezeti tényezőinek listáját és a környezetre hatást gyakorló tényezőket szabályozottan figyelje.

Az egyes tevékenységek környezeti hatásai értékelésre kerülnek üzemszerű működésre, nem üzemszerű működésre (beleértve a karbantartás, javítás esetét), illetve vészhelyzetekre is.

A felméréshez szükséges adatokat, információkat a vállalat területeitől kapott jelentések, illetve a külső szervezetek által elvégzett megfigyelések, mérések biztosítják. Az értékelést a környezetirányítási megbízott végzi, majd az eredményeket egyeztetni a területi vezetőkkel, hogy az eredmények reprezentálják-e a munkaterületüket különböző szituációkban.

A hatások értékelésénél figyelembe vételre kerül a környezeti hatás jelentősége, előfordulási valószínűsége és tartóssága.

Az egyes tevékenységek a környezeti hatásuk értékelése során 1. kategóriától (alacsony kockázat) 5. kategóriáig (nagyon komoly kockázat) kerülnek besorolásra. Az értékelés eredménye alapján határozzuk meg, hogy mely tényezőt kell a jelentősek közé sorolni.

A meghatározott környezeti tényezőket folyamatosan nyomon követjük. A környezeti tényezők azonosításának és a környezeti hatások értékelésének felülvizsgálata minden évben legkésőbb december végéig megtörténik. Az értékelés alapján az integrált vállalatirányítási tanács az éves ülésen kijelölheti és jóváhagyhatja a következő évi környezeti célokat.

A társaság tevékenységéből adódó környezeti tényezők felülvizsgálatra kerültek, melynek megállapításai alapján a Pénzjegynyomda Zrt. környezeti tényezői:

- erőforrások felhasználása (anyag és energia),
- veszélyes és nem veszélyes hulladékok keletkezése,
- kibocsátások (légköri kibocsátás, vízterhelés, zajkibocsátás).

8. A Pénzjegynyomda Zrt. környezeti teljesítménye

A társaság környezeti teljesítménye 2014-től az EMAS-alapon történő környezeti teljesítményértékelő rendszer mutatószámainak alkalmazásával kerül nyomon követésre.

A kialakított teljesítménymutatókat folyamatosan számszerűsítjük és elemezzük, meghatározva azokat a környezeti tényezőket, melyek a tevékenységünk szempontjából hangsúlyosak.

A Pénzjegynyomda Zrt. Markó utcai telephelyének környezeti teljesítményét a bankjeggyártási tevékenység és az okmányok gyártása együttesen befolyásolja, ezért az egyes mutatószámok értékeiben a termékek összevonva kerültek megadásra. Annak érdekében, hogy még pontosabb képet kapjunk a társaság környezeti teljesítményéről, 2018-ban felülvizsgáltuk és bővítettük a környezeti mutatószámaink bázisát képező alapadatokat.

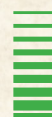
A bázisadatok az alábbi termékkörökre kerültek meghatározásra:

- bankjegy (meglévő)
- magyar útlevel (meglévő)
- nyelvvizsga-bizonyítvány (új)
- ideiglenes személyi igazolvány és lakcímkártya (új)
- forgalmi engedély (új)
- anyakönyvi kivonat (új)
- egyéb útlevel (új)

A belső szabályzatok és biztonsági előírások miatt a termelési adatok (gyártott termékek és felhasznált anyagok mennyisége) 2016. évhez – mint bázishoz – indexálva jelennek meg.

A fő fajlagos mutatószámok a termelési adatokra vonatkoztatva kerültek megadásra.

A trendek alakulásának nyomon követhetősége érdekében az adatsorok az elmúlt három év értékeit tartalmazzák.

8.1. Általános termelési adatok

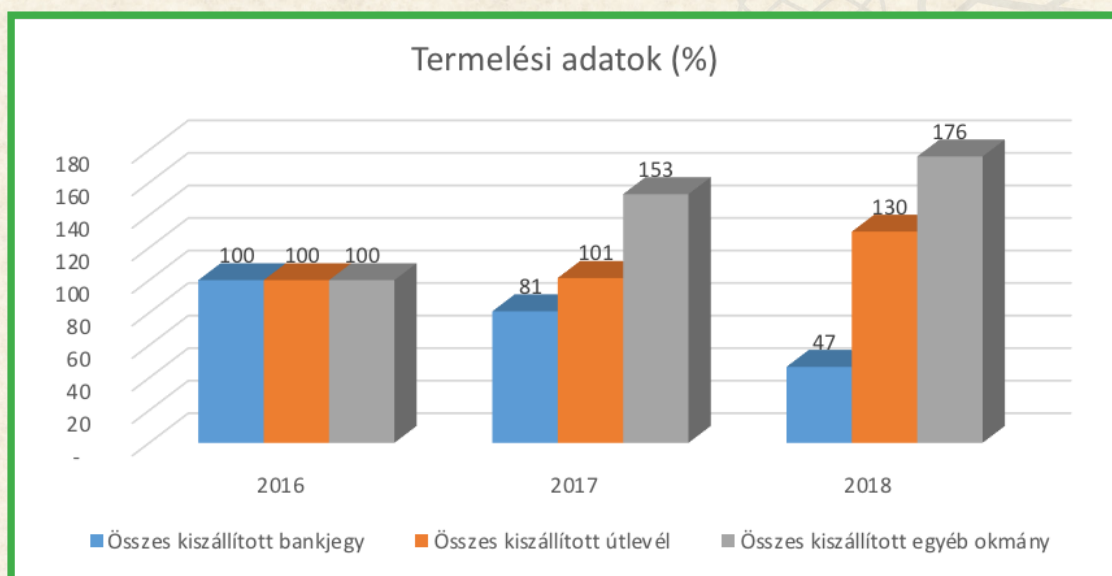
A Pénzjegynyomda éves termelése a bankjegycsere-program 2014. év végi indulása óta folyamatosan nőtt, a legyártott bankjegyek száma 2016-ban még közel háromszorosa volt a 2014. évi mennyiséghez képest. A bankjeggyártás területén 2018. évben – hasonlóan 2017-hez – csak egy új címlet gyártása indult a bankjegycsere-program ütemterve szerint, miközben 2017-ben két címlet gyártása is lezárult. Mindezek következtében 2018-ban több mint 50%-kal csökkent a legyártott bankjegyek mennyisége a 2016. évi maximális mennyiséghez képest.

A korábbi évek környezetvédelmi nyilatkozataiban az indexált adatok a 2014. évi termelési adatokhoz mint bázisévhez viszonyítva kerültek megadásra. A termelési szerkezet és a termékarányok 2014. évi gyártáshoz viszonyított jelentős eltérése miatt azonban jelen környezetvédelmi nyilatkozatban már a 2016. évi adatokhoz indexáltan adjuk meg a további adatokat.

Termelési adatok alakulása		2016	2017	2018
Összes késztermék	t	282	247	173
Összes kiszállított bankjegy	%	100	81	47
Összes kiszállított útlevel	%	100	101	130
Összes kiszállított egyéb okmány	%	100	153	176

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.
Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

A kiszállítandó bankjegyek mennyiségének csökkenéséből adódó kapacitások sikeres lekötésének eredményeképpen a legyártott útlevelek és egyéb okmányok mennyisége folyamatosan emelkedik. A gyártott bankjegyek mennyiségének csökkenését valamelyest kompenzálta a gyártott útlevelek és egyéb okmányok számának növekedése, melyek esetében a 2016-os bázisévhez képest 30, illetve több mint 75%-kal nőtt a különböző okmányok kiszállított mennyisége.

8.2. Energiagazdálkodás

A társaság energiafogyasztási adatait évek óta folyamatosan figyelemmel kísérjük, szükség esetén szabályozzuk. Az adatok kiértékelése és az energiafogyasztást optimalizáló projektek koordinálása az elektromos üzemtechnikusok által történik.

A Pénzjegynyomda Zrt. az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 21/B § és a 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet 7/A § alapján energetikai szakreferenst alkalmaz. A tanácsadó által készített havi riportok és energiahatékonysági fejlesztési javaslatok, illetve az energiabeszerzéssel, energiahatékonysággal kapcsolatos konzultációk a társaság elektromos üzemtechnikusainak munkáját segítik.

Villamosenergia-felhasználás

A társaság nyomdaipari tevékenysége jelentős villamosenergia-felhasználást igényel a gépek üzemeltetéséhez, illetve a géptermekek állandó hőmérsékletének és páratartalmának biztosításához.

Az elektromosáram-ellátást a fővárosi szolgáltató biztosítja. A Pénzjegynyomda Zrt. energiaportfóliója jelenleg nem tartalmaz megújuló energiaforrásból származó energiát.

A telephely fő villamosenergia-fogyasztói:

- technológiai berendezések,
- irodaterület és üzem hűtése,
- világítás,
- elektromos targoncák.

A külső épületrészek világítása alkonycapcsolós rendszerrel került kialakításra.

Az energiafogyasztás-csökkentési program keretében a meglévő neonvilágítás energiatakarékos fénycsövekre cserélése meghatározott ütemterv szerint, továbbra is folyamatosan történik. A korszerűsítés eredményeképpen a világításra használt energia mennyisége 2017-ről 2018. évre 14%-kal csökkent.

A beruházásoknál új berendezés vásárlása esetén a minél alacsonyabb energiafogyasztású gépek kiválasztására törekszünk. Ugyanakkor 2018. évben több technológiai és gyártási munkavégzést érintő változás volt a társaságnál, melyek az energiefelhasználás növekedésével jártak. A legjelentősebb változás az alábbi területekhez kapcsolódik:

- géppark növelése 2 db nyomdagéppel (2018 márciusában és szeptemberében),
- technológiai hűtés és állandó páratartalom biztosításának kiterjesztése több üzemen részre,
- klímarendszer fokozott igénybevétele (környezeti hőmérséklet emelkedése miatt).

Gázfogyasztás

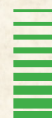
A telephely földgázszükséglete az iroda- és üzemépület fűtésére, valamint melegvíz-ellátásának biztosítására szolgál. A szükséges gázmennyiséget a fővárosi szolgáltató a városi közművezetékéről biztosítja. Fűtőanyag-tárolás az üzemi területen nincs.

Üzemanyag-felhasználás

A Pénzjegynyomda Zrt. működéséhez az alábbi üzemanyag-felhasználást igénylő résztvevők kapcsolódnak:

- telephelyen kívüli szállítás (termék, félkész termék, alapanyag),
- telephelyen kívüli tevékenységhez kapcsolódó utazás (munkába járás, kiküldetés).

A vállalati gépjárművek használatát és az üzemanyag-felhasználást belső eljárás szabályozza.

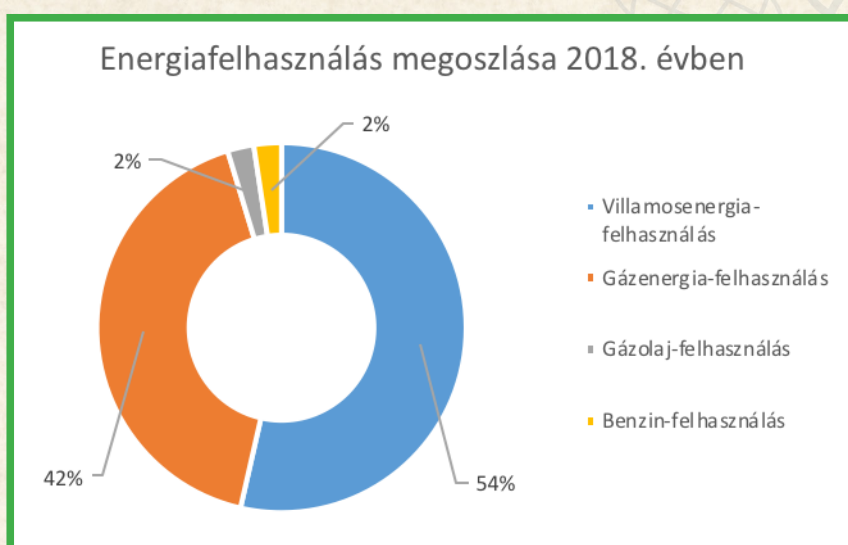
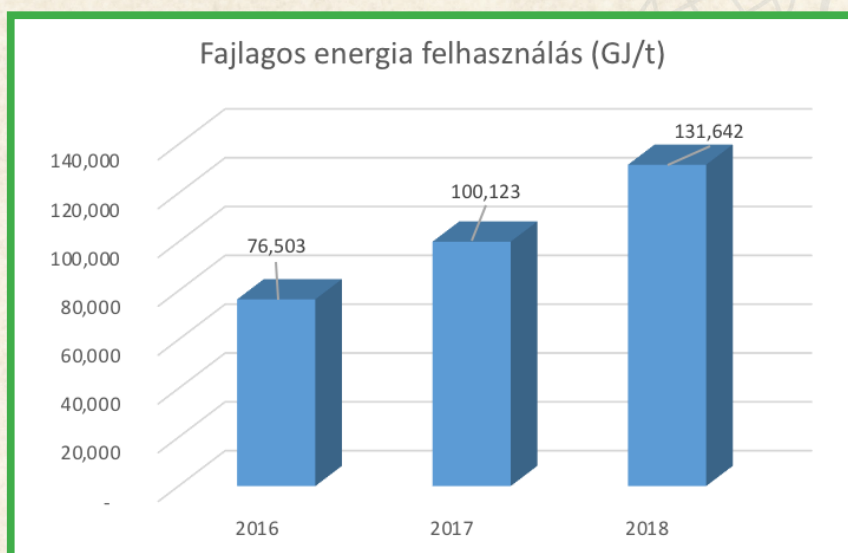

Energiafelhasználás megoszlása tevékenységenként		2016	2017	2018
Épületüzemeltetés	GJ	11 525	13 926	12 694
Technológia	GJ	6 706	7 503	6 958
Szállítás	GJ	3 346	3 331	3 167
Összesen	GJ	21 577	24 760	22 819

A társaság leginkább energiaigényes tevékenysége az épületüzemeltetés (hűtés, fűtés, világítás és az informatikai hálózat működtetése), melyet a gyártási tevékenységtől függetlenül folyamatosan biztosítani szükséges.

Nagyobb mennyiségben történő gyártás esetén az alapanyagok tárolására ideiglenesen üzemi területen is sor kerülhet. Ilyen esetekben az üzemi területen a munkavégzési időn kívül is biztosítani kell az előírt állandó hőmérsékletet és páratartalmat, ami tovább növeli az épületüzemeltetés energiafelhasználását.

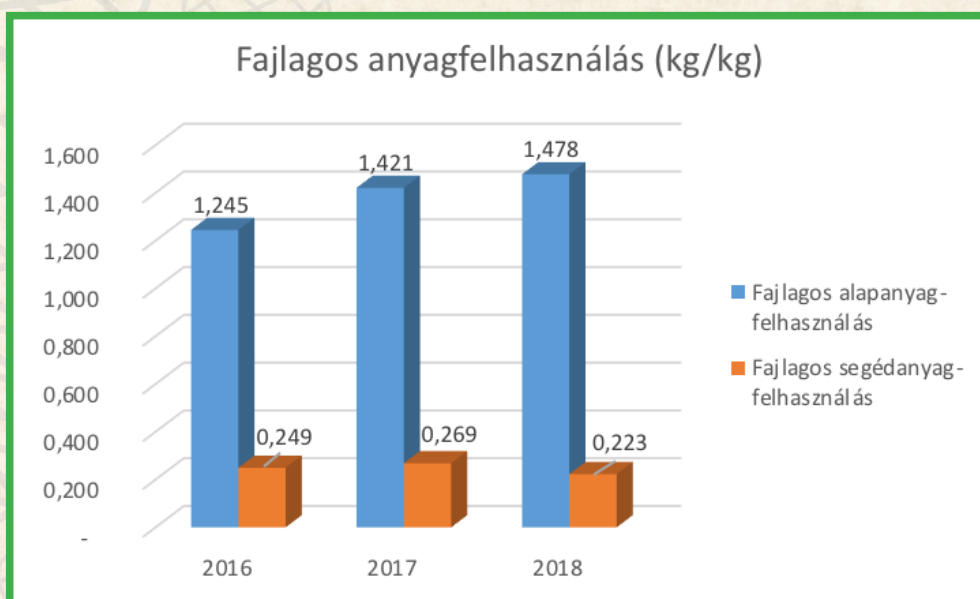
A környezeti hőmérséklet változása a gépterem és raktárak állandó hőmérsékletének és páratartalmának biztosításához szükséges energia tekintetében a 2016. bázisévhez képest a villamosenergia-felhasználás 53%-os, illetve a gázfogyasztás 14%-os növekedését eredményezte (2016. év: 579,660 MWh és 219,867 em³; 2018. év: 890,200 MWh és 252,274 em³).

A teljes közvetlen energiafelhasználás a korábbi évhez képest csökkent, ugyanakkor az üzemeltetési és technológiai követelmények miatt csak egy meghatározott szintig szorítható vissza. A hűtő / fűtő / párasító rendszer működéséhez szükséges villamosenergia-felhasználás és gázfogyasztás energiaigénye a kiszállított bankjegyek mennyiségének visszaesése miatt negatív hatással volt a fajlagos energiafelhasználás 2018. évi mutatószámára is.

Energiafelhasználás alakulása		2016	2017	2018
Teljes közvetlen energiafelhasználás	GJ	21 577	24 761	22 819
Villamosenergia-felhasználás	MWh	3 285	3 646	3 396
Gázenergia-felhasználás	m ³	219 867	280 731	252 274
Gázolaj-felhasználás	l	13 182	13 257	15 111
Benzin-felhasználás	l	24 050	14 194	13 196
Fajlagos villamosenergia-felhasználás	MWh/t	11,650	14,747	19,590
Fajlagos energiafelhasználás	GJ/t	76,503	100,123	131,642

8.3. Anyagfelhasználás

Az anyagfelhasználás meghatározásánál a felhasznált alapanyagok és segédanyagok mennyiségének változását vettük figyelembe. A Pénzjegynyomda Zrt. anyagfelhasználásának bázisát a bankjegy- és útlevegyártás, illetve az egyéb okmányok gyártása során felhasznált papír alapanyag összömege adja. Ehhez kerül hozzáadásra a nyomtatási technológia különböző fázisaiban felhasznált segédanyagok, azaz a festékek, illetve az okmányok összeállításához szükséges műbőr borító és ragasztóanyag mennyisége.

Horvát

Alapanyag-felhasználás

A nyomdaipari technológia egyik legjelentősebb tényezője a papírfelhasználás. A bankjegy- és útlevelepapír teljes mennyiségét a Diósgyőri Papírgyár (DIPA Zrt.) biztosítja.

A papírválasztás a gyártott termékekre vonatkozó egyedi biztonsági előírások által meghatározott, így a környezetbarát / újrahasznosított alapanyagú papírok használatára nincs lehetőség.

A fajlagos alapanyag-felhasználás hatékonyságának alakulását a termékösszetétel megváltozása és a megrendelések teljesítési határidejének átütemezése eredményezte.

Az állandó termékskála nagy mennyiségben huzamosabb ideig tartó gyártása helyett csökkenő mennyiségű, különféle termékek gyártása vált jellemzővé, melynek következtében megnövekedett az átállások száma és az induló ívek mennyisége.

A társaság működésére továbbra is jellemző, hogy mivel a termék gyártása szakaszokban történik és sok esetben nem fejeződik be a gyártás megkezdésének évében, a termelési adatokban a kimenő oldalon ezek a félkész termékek nem kerülnek kimutatásra, ezzel torzítva a fajlagos alap- és segédanyag-felhasználást.

Alapanyag-felhasználás alakulása		2016	2017	2018
Összes felhasznált papír mennyisége	%	100	100	73
Felhasznált összes bankjegypapír mennyisége	%	100	93	61
Felhasznált összes útlevelepapír mennyisége	%	100	90	114
Felhasznált összes egyéb okmánypapír mennyisége	%	100	151	130
Fajlagos alapanyag-felhasználás	kg/kg	1,245	1,421	1,478

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.

Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

A fajlagos alapanyag-felhasználás növekvő értékei a gyártási technológia optimalizálására vezethetők vissza. Az átállások számának minimalizálása érdekében az egyes munkafázisoknál nagy mennyiségben kerülnek gyártásra a termék összeállításához szükséges lapok. A különböző munkafázisokban lévő félkész termékek raktározásra kerülnek, és kiszállításuk nem minden esetben történik meg a gyártásindítás évében.

Segédanyag-felhasználás

A festékfogyasztás meghatározó tényező a Pénzjegynyomda Zrt. tevékenységének jellemzése során. A fajlagos festékfogyasztás tendenciája alapvetően a termékösszetétel változásának és a megrendelések teljesítési határidejének átütemezésének az eredménye. A 2017–2018. évi fajlagos festékfelhasználás csökkenő tendenciája a vásárolt festékek csomagolásának változásából erednek. A korábban használt kombinált (papírdoboz + fóliaszák) csomagolás helyett fémdobozos kiserelésben kerülnek beszerzésre a festékek. A dobozok falán minimális festék marad megszáradt állapotban, míg a kombinált csomagolás esetében nem volt lehetséges ilyen hatékonysággal kinyerni a festéket.

Segédanyag-felhasználás alakulása		2016	2017	2018
Felhasznált összes bankjegyfesték mennyisége	%	100	87	46
Fajlagos bankjegyfesték-felhasználás	kg/kg	0,238	0,256	0,232

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.

Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Segédanyag-felhasználás alakulása		2016	2017	2018
Felhasznált összes útlevel-segédanyag mennyisége	%	100	119	140
Fajlagos útlevel-segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,346	0,407	0,373

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.
Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Segédanyag-felhasználás alakulása		2016	2017	2018
Felhasznált összes egyéb okmány segédanyag-mennyisége	%	100	138	68
Fajlagos összes egyéb okmány segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,310	0,279	0,120

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.
Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Segédanyag-felhasználás alakulása		2016	2017	2018
Felhasznált összes segédanyag mennyisége	%	100	95	55
Fajlagos segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,249	0,269	0,223

Az adatok részben mért és részben számolt adatok alapján kerültek meghatározásra.
Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Az útlevelek és egyéb okmányok gyártásához szükséges fajlagos segédanyag-mennyiség csökkenésének is a felhasznált festékek beszerzése során a kombinált (papírdoboz + fóliazsák) csomagolásról fémdobozos kiserelésre történő áttérésből eredő anyagvesztés-kiküszöbölés a magyarázata.

Veszélyes anyagok felhasználása és kezelése

A GHS/CLP szabályozása eredményeként új egységesített biztonsági adatlapok kiadása kötelező a gyártók, illetve a forgalomba hozók részéről. A társaságunk által használt veszélyes anyagok és készítmények biztonsági adatlapjait folyamatosan frissítettük, illetve frissítjük.

A társaság által alkalmazott veszélyes anyagok és készítmények magyar nyelvű biztonsági adatlapjainak nyilvántartására 2017. évben beszerzésre került egy külön erre a célra fejlesztett szoftver. A szoftver adatbázisában a biztonsági adatlapok olvasásra valamennyi munkavállaló részére elérhetők, így biztosítva, hogy a veszélyes anyaggal kapcsolatos és a munkavégzés szempontjából lényeges adatokat megismerjék. Az üzemszervekben a tűz- és robbanásveszélyes, vagy erősen maró, mérgező veszélyes anyagok és készítmények az erre a célra rendszeresített jól zárható veszélyesanyag-tároló szekrényben kerülnek tárolásra. A veszélyes anyagokat és készítményeket eredeti csomagolásban tároljuk. Az üzemi területekre mindig a feladatok napi ellátását biztosító mennyiségek kerülnek ki. A veszélyes anyagok felhasználását igyekszünk a technológiai előírásokat betartva minimalizálni, illetve technológiai oldalról a berendezések fejlesztésével, korszerűsítésével, vagy új gépek beszerzésével tovább csökkenteni.

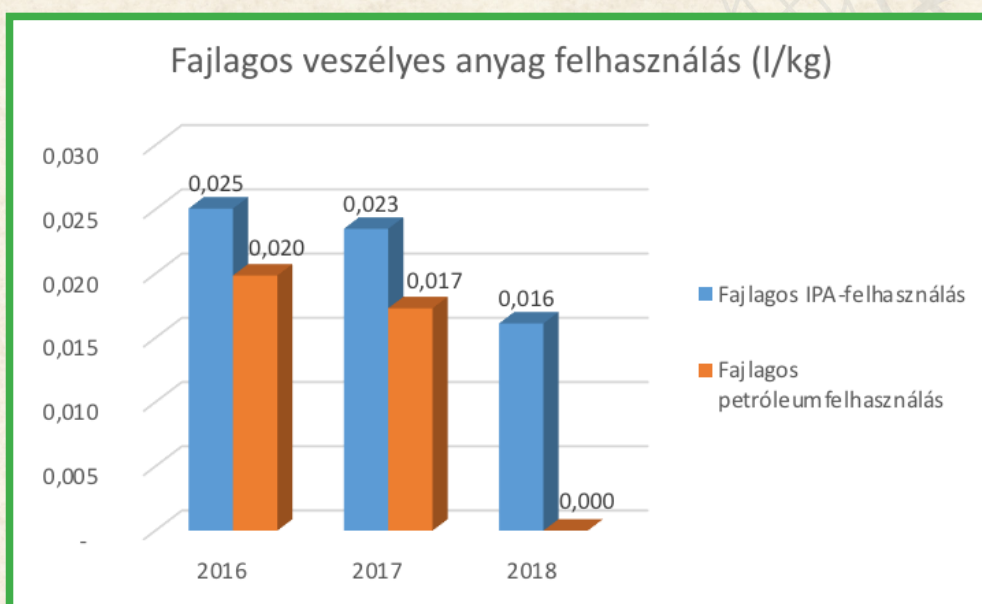
A veszélyes anyagok használatából eredő kockázatok megelőzésére a legjobb megoldás a veszélyes anyagok kiváltása kevésbé veszélyesekkel, melynek érdekében a fejlesztési terület folyamatosan keresi a lehetőségeket alternatív segédanyagok bevezetésére.

Ilyen veszélyesanyag-csökkentésre irányuló projekt az IPA- (izopropil-alkohol) és petróleumfelhasználás alternatív anyagok alkalmazásával való helyettesítése. A technológiai fejlesztési munka eredményeként

2018. évben a fajlagos IPA-felhasználás során a 2016. évi mennyiséghez viszonyítva 60% csökkentést tudtunk elérni.

A kibocsátott légszennyező anyagok mennyiségének csökkentése érdekében indított, a benzin- és petróleumfelhasználás 2017-hez képest 50%-kal történő csökkentését célzó projekt sikeresen zárult. Az alternatív, VOC-mentes mosó használatával a petróleumfelhasználás megszűnt a Társaságnál. A próbaidőszak tapasztalatai alapján a benzin teljes mértékben történő kiváltása nem lehetséges az új készítménnyel, egyes tisztítási folyamatokhoz a galvanizálás és a laboratóriumi munkák során továbbra is használatban maradt. A benzinfelhasználást tekintve a csökkenés 83% a projektet megelőző kiindulási állapothoz képest. A projektek eredményeképpen történő folyamatos csökkenést az alábbi grafikon és táblázatok szemléltetik.

Veszélyesanyag-felhasználás alakulása		2016	2017	2018
Felhasznált IPA mennyisége	%	100	82	40
Fajlagos IPA-felhasználás	liter/kg	0,025	0,023	0,016

Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

Veszélyesanyag-felhasználás alakulása		2016	2017	2018
Felhasznált petróleum mennyisége	%	100	76	–
Fajlagos petróleumfelhasználás	liter/kg	0,020	0,017	–

Az indexált adatok a 2016. évhez (bázisév) viszonyítva kerültek megadásra.

8.4. Vízgazdálkodás

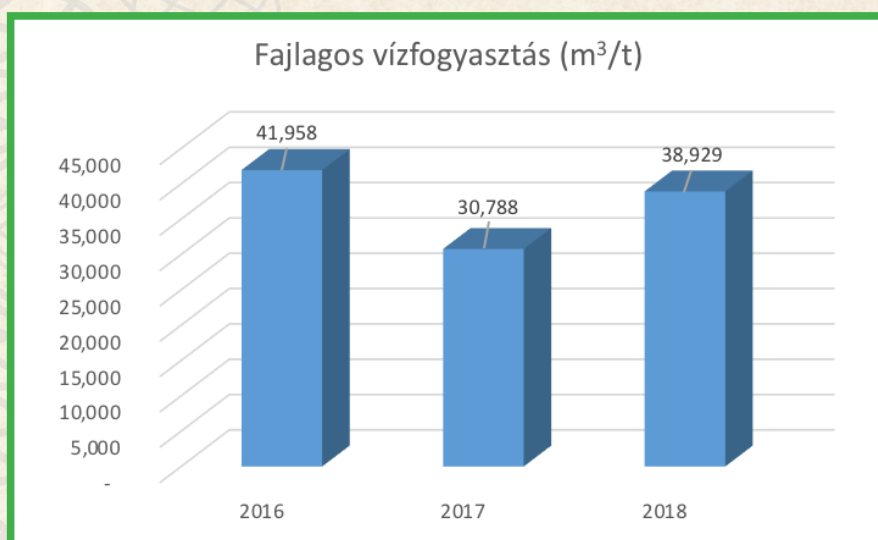
Vízfogyasztás

A telephely szociális és technológiai vízellátását a Fővárosi Vízművek Zrt. ivóvízhálózata biztosítja. A telephelyen fűtő kút nem üzemel. A legnagyobb vízigény a szociális vízhasználat során jelentkezik, 2018. évben az 1 főre jutó éves vízfogyasztás 21,6 m³ volt (2017. évben 22,6 m³/fő).

A technológiai vízfogyasztás alapvetően a nyomógépek törlővizének előállításából, a nyomólemezek készítésének és a festékkeverésnek a vízigényéből adódik. Az előkezelést igénylő vizek előállítása az érintett területeken, illetve egy speciális vízkezelést igénylő üzemegységben történik.

Az utóbbi években a rekordokat döntő száraz és meleg nyári hónapok miatt a gőzfejlesztő rendszer és a zöldfelület-locsolás vízigénye is emelkedő szintet mutat.

A gépberuházások eredményeképpen a vízfogyasztás a 2016. bázisévhez képest csökkenő tendenciát mutat, ugyanakkor a technológiai követelmények miatt a nyomógépek működéséhez szükséges vízmennyiség csak egy meghatározott szintig szorítható vissza. A nyomólemezgyártás, valamint a festékkeverés jelentős vízigénye a kiszállított bankjegyek mennyiségének visszaesése miatt negatív hatással volt a fajlagos vízfogyasztás 2018. évi mutatószámára is.

Vízfogyasztás alakulása		2016	2017	2018
Teljes éves vízfogyasztás	m ³	11 834	7 614	6 748
Fajlagos vízfogyasztás	m ³ /t	41,958	30,788	38,929

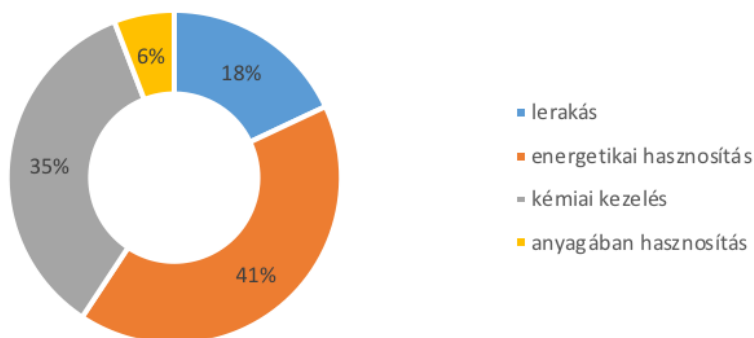
8.5. Hulladékgazdálkodás

A hulladékgazdálkodás a Pénzjegynyomda Zrt. legjelentősebb környezeti hatása, mely a különböző veszélyes és nem veszélyes hulladékok folyamatos keletkezéséből származik.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően – a gazdasági szempontokat és műszaki lehetőségeket figyelembe véve – a keletkező hulladékok fajtánként külön gyűjtésére törekszünk a gyári területen és az irodai tevékenység során is.

Keletkezett összes hulladék hasznosítási módjának megoszlása 2018. évben

A szelektíven gyűjtött hulladékok köre az alábbi hulladékokra terjed ki:

- papír csomagolási hulladék,
- műanyag csomagolási hulladék,
- fa csomagolási hulladék,
- fémhulladékok,
- irodai papírhulladék,
- irodai műanyag (PET) hulladék,
- elektronikai hulladék,
- elem- és akkumulátorhulladék.

A nyomdabiztonsági előírások szerint egyes biztonsági termékek gyártása során keletkező hulladéktípusok esetében a megsemmisítés kizárólag égetéssel történhet, mely a hulladékok hasznosítási arányát jelentős mértékben meghatározza.

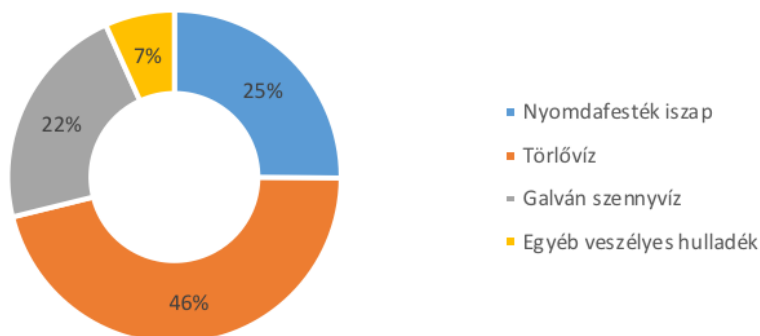
A társaság hulladékgazdálkodásának alapvető célja a hulladékok keletkezésének megelőzése és mennyiségének fajlagos csökkentése, illetve minél nagyobb arányú hasznosításra történő átadása.

A hulladékok tárolása jogszabályi előírásoknak megfelelő és környezetvédelmi hatóság által jóváhagyott üzemeltetési szabályzattal rendelkező üzemi gyűjtőhelyen történik.

A keletkezett hulladékokról munkahelyi és központi gyűjtőhelyi nyilvántartás kerül vezetésre. A hulladék keletkezését eredményező tevékenységeinkről és a keletkezett hulladékokról anyagmérleget készítünk. A veszélyes hulladékok jelentős részét a metszetmélynyomó lemez gyártása során keletkező galvánszennyvíz, illetve a metszetmélynyomó gépek üzemeltetéséhez szükséges törlővíz előállításából keletkező technológiai szennyvíz- és festékiszap-hulladékok adják.

Veszélyes hulladék fajtánkénti megoszlása 2018. évben

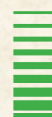
Egyéb veszélyes hulladékaink többsége az alap- és segédanyagok csomagolási hulladékaiból, valamint a karbantartások során keletkező szennyezett rongyokból és szűrőkből, illetve fáradtolaj-hulladékból tevődik össze.

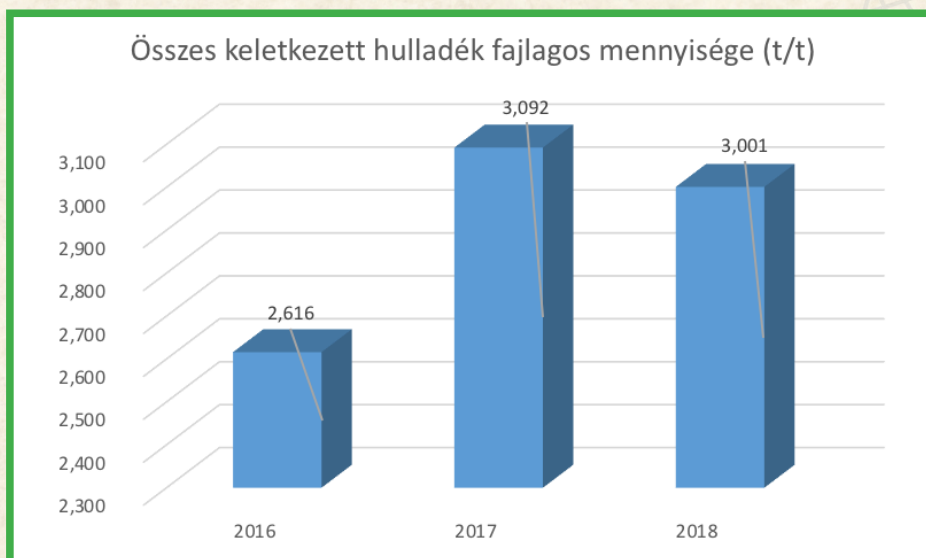
A metszetmélynymó gépeknél alkalmazott törlőoldat készítésére és kezelésére egy úgynevezett AQUA-SAVE berendezés kerül alkalmazásra a telephelyen. A technológia segítségével a nyomógépeken felhasznált törlővízből eltávolításra kerül a szárazanyag-tartalom, így a használt törlővíz kb. 99%-a visszaforgatható a termelésbe. A keringetett törlőoldat idővel telítődik nem szűrhető szennyeződésekkel. Ilyenkor a teljes mennyiség elengedésére, illetve új törlőoldat előállítására és betöltésére van szükség.

A metszetmélynymó lemez gyártása során keletkező galvániszennyvíz gravitációs úton jut el a szennyvízkezelő üzembe telepített tárolótartályokba, ahonnan átmeneti tárolást követően veszélyes hulladékként kerül elszállításra. A technológiai szennyvizek egy arra jogosultsággal rendelkező hulladékkezelő vállalkozás részére kerülnek átadásra veszélyes hulladékként.

Technológiai folyékonyhulladék-kibocsátás alakulása		2016	2017	2018
Törlővíz	t	135,5	118,6	120,9
Galván szennyvíz	t	100	116,4	57,9

A nyomdai tevékenységből adódóan jelentős mennyiségű papírhulladék keletkezik a társaságnál. A Pénzjegynyomda Zrt.-nél készített termékek maradék anyagai biztonsági körülmények mellett, égetéssel kerülnek megsemmisítésre. Az előírások alapján anyagában történő hasznosításra kizárólag a csomagolási hulladékok adhatóak át.

A keletkezett fajlagos hulladékkeletkezés 2017-ről 2018. évre csökkenő tendenciájának okai:

- a technológiai fegyelem betartatása a gyártás során (az új típusú csomagolásban beszerzett festék használata által minimális festékmарadék került hulladékként elszállításra az üres göngyölegekkel; bértexília-szerződés keretében használt géptörölő kendők használati hatékonyságának növelése által kevesebb szennyezett rongyhulladék keletkezett),
- a galván üzemben előállított nyomólemez-mennyiség csökkenésének hatása a lemezsokszorosításból keletkező szennyvíz mennyiségére,
- a kommunális hulladék mennyiségének a tényleges szállítási adatokon alapuló nyilvántartásának bevezetése,
- a gyártási selejt csökkenő mennyiségét eredményező selejtsökkentési projekt hatékonysága.

Hulladékkeletkezés alakulása		2016	2017	2018
Összes hulladék mennyisége	t	737,75	764,74	520,16
Nem veszélyes hulladékok mennyisége	t	374,23	388,02	257,53
Veszélyes hulladékok mennyisége	t	363,51	376,72	262,62
Fajlagos hulladékkeletkezés	t/t	2,616	3,092	3,001

8.6. Kibocsátások

Szennyvízkibocsátás

Kommunális szennyvíz

A Pénzjegynyomda Zrt.-nél kizárólag kommunális szennyvíz keletkezik. A csapadékvíz és a szennyvíz elvezetése külön rendszerben történik az érvényes szennyvíz-kibocsátási engedély és a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően.

A kommunális szennyvíz mennyiségét és minőségét a társaság dolgozóinak – illetve a telephelyen munkát végző alvállalkozók munkavállalóinak – ivóvízszükséglete és vízhasználata határozza meg. Az üzemépület

minden szintjén szociális helyiségek (WC-k, zuhanyzók, étkezők, kézmosók), az irodaépületben ezeken kívül öltözők és egy központi étkeзде került kialakításra. A keletkező összes szennyvizet három bekötő-csatorna vezeti a közcatornába.

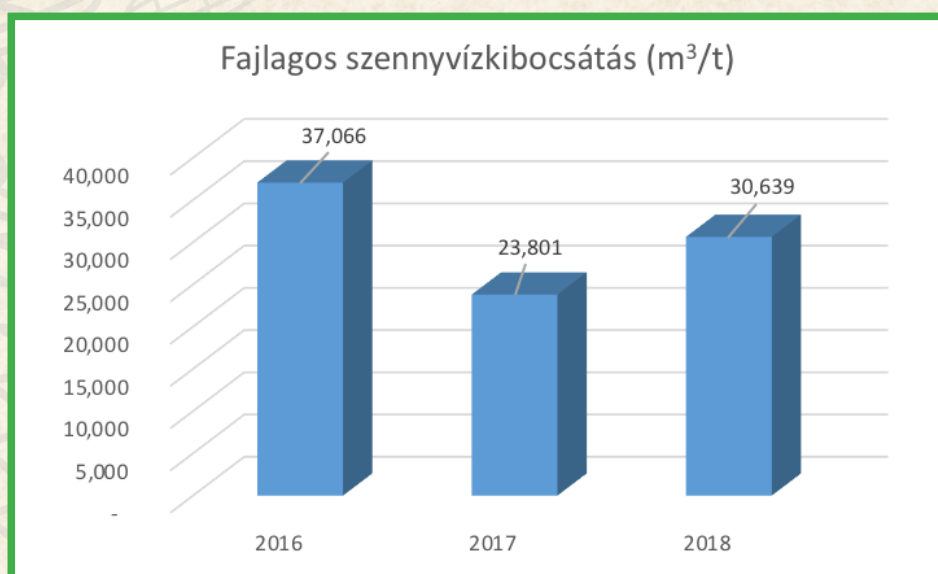
Technológiai szennyvíz

Technológiai szennyvizek a metszetmélynyomó lemez gyártása során, illetve a metszetmélynyomó gépek üzemeltetéséhez szükséges törlővíz előállításánál keletkeznek.

A technológiai szennyvizek nem kerülnek közcatornába, egy arra jogosultsággal rendelkező hulladékkezelő vállalkozás részére kerülnek átadásra veszélyes hulladékként.

A társaság vízvesztésének mérésére vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, ezért a vízvesztés műszaki becsléssel kerül megállapításra. 2018. évben a vízvesztés 1437 m³ volt, mely a géptermekek párasítására felhasznált víz mennyiségéből és a telephelyről elszállításra kerülő szennyvizek (galván-szennyvíz, törlővíz) mennyiségéből adódik.

Szennyvízkibocsátás alakulása		2016	2017	2018
Teljes éves szennyvízkibocsátás	m ³	10 454	5 886	5 311
Fajlagos szennyvízkibocsátás	m ³ /t	37,066	23,801	30,639

Csapadékvíz

A területen egyetlen üzemi út és egy belső udvar található, melyek szilárd burkolatúak. Ezekről, illetve a tetőfelületekről a csapadékokat összesen 4 db víznyelőszem vezeti el a csapadékelvezető csatornába.

Az udvari esővízgyűjtő és -elvezető rendszer beépített kézi elzáró szerelvényt rendelkezik, mellyel szükség esetén szivárgásmentesen lezárható az esővíz elvezetése. A szerelvény kézi zárásával megakadályozható, hogy véletlen baleset folytán a térburkolatra került, környezetre veszélyes anyag bemosódjon az esővízelvezető rendszerbe.

Levegőbe történő kibocsátás

A Pénzjegynyomda – telephelyén belüli – tevékenységéhez kapcsolódó levegőterhelését a nyomdaipari technológia, illetve a kazánok együttes kibocsátásai határozzák meg.

A telephelyen 20 db bejelentésköteles légszennyező pontforrás működik.

Technológia	Pontforrások száma (db)	Vizsgálandó komponensek száma (db)	Mérési gyakoriság
Bankjeggyártás	3	8	5 évente
Galvanizálás	3	2	évente
Hőellátás	3	2	5 évente
Nyomóhenger-készítés	1	4	5 évente
Ofszetnyomtatás	2	4	5 évente
Szítanyomtatás	2	5	5 évente
Szükségáram-termelés	2	3	5 évente
Törlővízkezelés	2	2	5 évente
Szítakészítés	1	2	5 évente
Festék-előállítás	1	3	5 évente

A Pénzjegynyomda Zrt. bejelentésköteles emissziós pontforrásainak monitoringja a környezetvédelmi hatóság által előírt rendszerességű mérések által biztosított.

Periodikus önellenőrző emisszióméréseket ötévente – illetve a galvanizációs technológia során alkalmazott króm komponens esetében évente – végeztetünk akkreditált külső alvállalkozóval. A mért emissziós értékek egy esetben sem lépték túl a működési engedélyben meghatározott egyedi kibocsátási határértékeket.

A 2018. évben végzett levegőtisztaság-védelmi mérések során határérték-túllépés nem volt.

Regisztrációköteles klímaberendezéseink a Nemzeti Klímavédelmi Hatóság adatbázisába bejelentésre kerültek. A vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően – minimum évi egy alkalommal – szivárgás-vizsgálatnak vetjük alá őket. Kiválasztásuk során arra törekszünk, hogy a bennük használt hűtőközeg környezetkárosító hatása a lehető legkisebb legyen.

Üvegházhatást okozó gázok éves kibocsátásának alakulása		2016	2017	2018
Az energiahordozók felhasználásából származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	1 998	2 191	2 045
Villamosenergia-felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	1 865	2 070	1 927
Gázenergia-felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	40	52	46
Gázolaj-felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	35	35	40
Benzin felhasználásból származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	58	34	32
Üvegházhatást okozó gázok fajlagos éves kibocsátása	tCO ₂ /t	7,082	8,857	11,798

A táblázatban szereplő CO₂-kibocsátásra vonatkozó értékek az alábbi irodalmi adatok segítségével kerültek kiszámításra: Barna Zsolt – Gelei Andrea: A szénlábnyom mérése (Vezetéstudomány XLV. évf. 2014. 7–8. szám / issn 0133-0179); <http://ecoscore.be/en/info/ecoscore/co2>

Üvegházhatást okozó gázok éves kibocsátásának megoszlása tevékenységenként		2016	2017	2018
Épületüzemeltetés	tCO ₂	779	870	809
Technológia	tCO ₂	784	860	803
Szállítás	tCO ₂	435	460	433
Összesen	tCO ₂	1 998	2 190	2 045

Az energiahordozók felhasználásából származó CO₂-kibocsátás a 2017-es évhez képest csökkent, ugyanakkor az üzemeltetési és technológiai követelményeknek való megfeleléshez szükséges energiaigény ellátását a gyártási tevékenységtől függetlenül biztosítani kell. Ennek következtében a hűtő / fűtő / párasító rendszer működéséhez szükséges villamosenergia-felhasználásból és gázfogyasztásból származó fajlagos CO₂-kibocsátásra a kiszállított bankjegyek mennyiségének visszaesése negatív hatással volt a 2017. és 2018. évi mutatószám esetében is.

Zajkibocsátás

A Pénzjegynyomda Zrt. tevékenységéből eredő zajterhelés munkavédelmi és környezetvédelmi szempontból is a szabályozó előírásoknak megfelelően ellenőrzésre kerül. Új technológia bevezetése esetén a szükséges méréseket elvégeztetjük.

A lakossági zajterhelés csökkentése érdekében az épületen kívül létesített zajforrások zajvédő burkolattal körülhatárolásra kerültek.

2018. november hónapban környezeti zajmérést végeztettünk akkreditált külső szakértő által. A mért zajkibocsátás az illetékes hatóság által megállapított zajkibocsátási határértékeket nem lépte túl, és a vonatkozó zajterhelési határértékeknek megfelelt valamennyi mérési ponton.

8.7. Biológiai sokféleség

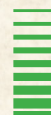
A telephely 3951 m² területéből az üzem- és irodaépület 2119 m², az aszfaltozott, burkolt felület 1362 m², a burkolatlan zöldfelület nagysága 470 m². Gyepfelületek és virágágyások kialakítására kizárólag az irodaépület előtti területen van lehetőség, ezek fenntartását öntözőrendszer és a rendszeres kertészeti munka biztosítja.

Beépítettség alakulása		2016	2017	2018
Teljes terület mérete	m ²	3 951	3 951	3 951
Zöldfelület mérete	m ²	500	500	500
Zöldfelület aránya	%	12,66	12,66	12,66

8.8. Logisztika, közlekedés

A Pénzjegynyomda Zrt. tevékenysége során az alábbi folyamatok igényelnek üzemanyag-felhasználást:

- telephelyen kívüli alapanyag-szállítás (beszerzés saját tehergépjárművekkel),
- telephelyen kívüli termékszállítás (termék vagy félkész termék eljuttatása vevőhöz / partnerhez saját tehergépjárművekkel),
- céges személygépjárművek használata (munkába járás, munkavégzés, kiküldetés).

A telephelyen belüli anyagmozgatás elektromos targoncákkal történik, töltésük telephelyen belül biztosított. Beszállítóink kiválasztásánál a minőségi, gazdasági és fenntarthatósági szempontok is szerepet játszanak, így a szállítási távolságok figyelembevétele is. Azonban bizonyos alapanyagok (festékek, papír) esetében a speciális követelmények nem teszik lehetővé a helyi szállítók alkalmazását.

A telephely központi elhelyezkedése (közelben vasút, villamos, metró, kerékpárút) következtében a tömegközlekedéssel munkába járók aránya kiemelkedően magas.

Tömegközlekedés használatának alakulása		2016	2017	2018
Tömegközlekedéssel munkába járók aránya	%	94	93	93

8.9. Egyéb, közvetett környezeti hatások

A Pénzjegynyomda Zrt. meghatározta a belső és külső kockázatképet befolyásoló tényezőit, melyek hatással lehetnek arra, ahogy a szervezet a környezeti felelősségeit kezeli.

Lehetőségeinkhez mérten igyekszünk a működésünk által okozott környezetterhelés-csökkentésre irányuló intézkedéseinket kiterjeszteni a tevékenységünkhöz kapcsolódó egyéb – szállítóiink és alvállalkozóiink tevékenységéből adódó – környezeti hatásokra is.

A szállítók értékelése és kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy a vállalkozás rendelkezik-e környezeti menedzsmentrendszerrel. A veszélyes anyagok beszerzésére vonatkozó speciális előírásokat környezeti eljárásban is szabályozzuk.

A Pénzjegynyomda Zrt.-ben munkálatokat végző külső vállalkozóknak a belső környezetvédelmi szabályzatainkkal összhangban, az ISO 14001 szabvány szerint betartandó követelményeket határoztunk meg. A vonatkozó előírások szerint a vállalkozó köteles:

- tevékenységét a társaság területén érvényes környezetvédelmi, munkavédelmi, biztonsági és higiéniai előírások betartása mellett végezni,
- a tevékenysége során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok megfelelő gyűjtéséről, jelöléséről, környezetet nem szennyező tárolásáról és elszállításáról gondoskodni,
- a társaság területére bevinni szándékozott veszélyes anyagokról a társaságot előzetesen tájékoztatni (különös tekintettel azokra az anyagokra, amelyek a vállalkozó tevékenysége során hulladékká válnak, a levegőbe távoznak vagy a szennyvízbe kerülnek),
- tudomásul venni, hogy a társaság egyes veszélyes anyagok felhasználását korlátozhatja, megtilthatja vagy feltételekhez kötheti,
- a társaságot minden olyan tevékenységről előzetesen tájékoztatni, amely a társaság csatornahálózatába történő szennyvízkibocsátással, vagy légszennyező anyagok kibocsátásával jár vagy járhat,
- tudomásul venni, hogy a társaság az ilyen tevékenységeket korlátozhatja, megtilthatja vagy feltételekhez kötheti,
- tevékenységét úgy végezni, hogy azzal környezetszennyezést vagy környezetkárosítást ne okozhasson.

9. Környezeti teljesítményünk alapmutatói

A mutatószámok meghatározásakor viszonyítási alapként („B” szám) az adott évben legyártott bankjegyek és magánútlevelek mennyisége (összes késztermék) került figyelembevételre. A legyártott mennyiség tonnában kifejezett tömegének meghatározásához a bankjegyek és a magánútlevél átlagsúlyát mérésrel és számolással határoztuk meg.

A belső szabályzatok és biztonsági előírások miatt a termelési adatok (gyártott termékek és felhasznált anyagok mennyisége) 2016. évhez – mint bázishoz – indexálva kerültek megadásra.

Az „A” számok az adott alapmutatóra vonatkozó teljes éves felhasználást/hatást mutatják, melyek mérésrel vagy műszaki számítással kerültek meghatározásra.

Az egyes fő mutatószámok fajlagos intenzitását („R” szám) „A” és „B” aránya mint számított érték adja.

Termelés			2016	2017	2018
„B” szám	Összes késztermék	t	282,043	247,303	173,342
Energiafelhasználás			2016	2017	2018
„A” szám	Villamosenergia-felhasználás	MWh	3 285,92	3 646,80	3 395,83
„R” szám	Fajlagos villamosenergia-felhasználás	MWh/t	11,650	14,76	19,590
„A” szám	Teljes közvetlen energiafelhasználás	GJ	21 577	24 761	22 819
„R” szám	Fajlagos energiafelhasználás	GJ/t	76,503	100,123	131,642
Anyagfelhasználás			2016	2017	2018
„A” szám	Összes felhasznált papír mennyisége	%	100	100	73
„R” szám	Fajlagos alapanyag-felhasználás	kg/kg	1,245	1,421	1,478
„A” szám	Felhasznált összes segédanyag mennyisége	%	100	95	55
„R” szám	Fajlagos segédanyag-felhasználás	kg/kg	0,249	0,269	0,223
„A” szám	Felhasznált összes IPA mennyisége	%	100	82	40
„R” szám	Fajlagos IPA-felhasználás	l/kg	0,025	0,023	0,016
„A” szám	Felhasznált összes petróleum mennyisége	%	100	76	-
„R” szám	Fajlagos petróleum-felhasználás	l/kg	0,020	0,017	-
Vízfelhasználás			2016	2017	2018
„A” szám	Teljes éves vízfogyasztás	m ³	11 834	7 614	6 748
„R” szám	Fajlagos vízfogyasztás	m ³ /t	41,958	30,788	38,929
Hulladékkeletkezés			2016	2017	2018
„A” szám	Keletkezett összes hulladék mennyisége	t	737	764	520
„R” szám	Fajlagos hulladékkeletkezés	t/t	2,616	3,092	3,001
Szennyvízkibocsátás			2016	2017	2018
„A” szám	Teljes éves szennyvízkibocsátás	m ³	10 454	5 886	5 311
„R” szám	Fajlagos szennyvízkibocsátás	m ³ /t	37,066	23,801	30,639

CO ₂ -kibocsátás			2016	2017	2018
„A” szám	Az energiahordozók felhasználásából származó összes CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂	1 998	2 190	2 045
„R” szám	Fajlagos CO ₂ -kibocsátás	tCO ₂ /t	7,082	8,857	11,798

10. Vészhelyzeti felkészültség, iparbiztonság

A Pénzjegynyomda Zrt. a katasztrófavédelmi hatóság által jóváhagyott Súlyos Káresemény Elhárítási Tervnek megfelelően rendelkezik a veszélyes anyagok tárolásához kapcsolódó katasztrófavédelmi feladatok (veszélyes anyagok égése, mérgező füstfelhő kialakulása és vegyi anyagok szabadba kerülése kapcsán fellépő környezetszennyezés stb.) elhárításában résztvevő képzett szervezettel, valamint a szükséges beavatkozási, kármentesítési eszközökkel. A katasztrófavédelmi felkészültséget a hatóság bevonásával évente megtartott gyakorlat keretében ellenőrizzük. A gyakorlat legutóbb 2017 decemberében került megtartásra, mely a hatóság értékelése alapján sikeresen zárult.

11. Ágazati szakmaspecifikus referenciadokumentumoknak való megfelelés

A nyomdaiparra vonatkozó ágazati szakmaspecifikus referenciadokumentumoknak való megfelelés vizsgálatra került. Az Európai Parlament és a Tanács ipari kibocsátásokról szóló 2010/75/EU irányelvének (alcím: A környezetszennyezés integrált megközelítése) VII. melléklet 9. pontja szerinti „Nyomatás” tevékenységek közül a rotációs mély- és szitanyomás eljárások vonatkozhatnak a társaság tevékenységére. Az irányelv előírásainak vizsgálata alapján a Pénzjegynyomda Zrt. szervesoldószer-felhasználása nem éri el az irányelvben meghatározott mennyiséget, így nem tartozik az ágazati referenciadokumentum hatálya alá. Ennek ellenére az irányelv követelményei figyelembevételre kerülnek, az alábbiak szerint:

- nyomógépeken felhasznált törlővíz visszaforgatása a termelésbe,
- szelektív hulladékgyűjtési rendszer alkalmazása,
- szerves oldószerek (izopropil-alkohol és petróleum) használatának folyamatos csökkentése,
- veszélyes anyagok kevésbé veszéllyessel történő helyettesítése.

12. Kommunikáció

Belső kommunikáció

A Pénzjegynyomda Zrt. kiemelt hangsúlyt fektet arra, hogy mindenki, aki a társaságnál vagy a társaság megbízásából tevékenykedik, környezetvédelmi oktatásban részesüljön. Ennek részeként hallanak a környezeti politikáról, az őket érintő környezeti tényezőkről és hatásokról, valamint a környezeti tényezőkhöz kapcsolódóan saját szerepükről és felelőségükről.

Évente legalább egy alkalommal oktatások keretében biztosítjuk, hogy a dolgozók a környezetközpontú irányítási rendszer működésével kapcsolatos ismereteket elsajátíthassák. Az oktatásban résztvevők minden esetben tesztel tesznek bizonyosságot a megszerzett ismeretek elsajátításáról.

A speciális ismereteket igénylő munkavégzést – vízminőség-védelmi kárelhárítást, veszélyes áru szállítást, katasztrófavédelmi feladatokat – végző munkatársakat külön oktatásban részesítjük. Az oktatások minden esetben jegyzőkönyvvel dokumentáltak.

Az oktatásokon kiemelt figyelmet fordítunk a munkavégzésen kívüli környezettudatos gondolkodásmód terjesztésére is, mint pl. a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára vagy az energiatakarékosság területére. A fontosabb hírekről és változásokról a belső hírleveleken keresztül, illetve az e-mail címmel nem rendelkező kollégákhoz a területeken lévő hirdetőtáblákra kifüggesztve jutnak el az információk. Itt olvashatják el a munkatársak a társaság Integrált Irányítási Politikáját is.

Külső kommunikáció

A társaság környezetvédelmi területet érintő külső kommunikációjának gerincét képező jelentések és adatszolgáltatások készítését és beadását a vonatkozó rendeletek szabályozzák, melyeknek teljes mértékben, határidőre eleget teszünk.

Ezenfelül anyavállalatunk, a Magyar Nemzeti Bank (MNB) részére is kommunikáljuk környezetvédelmi eredményeinket, valamint együttműködünk az MNB vonatkozó környezetvédelmi céljainak elérésében.

Tanúsítványainkat és a tanúsító céget jelző logót a cég hivatalos levélpapírján megjelenítjük, valamint valamennyi tenderajánlatunk tartalmaz irányítási rendszerekre vonatkozó részt.

Tanúsítványainkat és elnyert díjainkat (Magyar Termék Nagydíj, Év Zöld Nyomdája Díj) mind a társasági honlapon, mind a hivatalos levelezésünkön is feltüntetjük.

Környezetvédelmi nyilatkozatunkat és környezetvédelmi vonatkozású híreinket a társaság honlapján tesszük közzé üzleti partnereink és a nyilvánosság számára.

13. Engedélyeink

A Pénzjegynyomda Zrt. az alábbi engedélyek és jóváhagyó határozatok rendelkezéseinek megfelelően végzi tevékenységét.

Téma	Határozat/ engedély száma	Érvényes	Kiadta
Veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel végzett általános tevékenységi engedély	12.526/97	visszavonásig	Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Fővárosi Intézete
Telepengedély (1055 Budapest, Markó utca 13–17.)	VIII/I-1026/10/2002	visszavonásig	Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. ker. Önkormányzat
Telephely hulladékgazdálkodási azonosító adatainak megadása	KF: 8111/2004	–	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

Veszélyes hulladék üzemi gyűjtőhely működési szabályzat jóváhagyása	KTVF: 40785/2006	visszavonásig	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. telephelye – zajkibocsátási határérték megállapítása	V-2611/3/2006	visszavonásig	Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. ker. Önkormányzat
Értesítés környezetvédelmi azonosítókról	40361-601/2007	–	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Egyedi környezetvédelmi azonosító adatok megadása	KTVF: 41950-1/2008	–	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. telephelye – zajkibocsátási határérték megállapítása	KTVF: 38539-3/2012	visszavonásig	Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
Katasztrófavédelmi engedély veszélyes tevékenység végzéséhez	35100/888-2/2015	–	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. ingatlanáról elvezetett szennyvizek szennyvíz-kibocsátási engedélye	35100-1921-3/2016	2021. 04. 25.	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. telephelyén üzemelő, helyhez kötött légszennyező pontforrások működési engedélye, valamint kibocsátási határértékeinek megállapítása	PE/KTF/13019-2/2016	2021. 06. 15.	Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
Budapest V., Markó u. 13–17. szám alatti, Pénzjegynyomda Zrt. telephelyén üzemelő, helyhez kötött légszennyező pontforrások működési engedélye, valamint kibocsátási határértékeinek megállapítása	PE-06/ÉKTF/00887-5/2019	2024. 10. 10.	Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály

14. Megfelelési kötelezettségek

14.1. Vonatkozó jogszabályok

A Pénzjegynyomda Zrt. tevékenységét szabályozó környezetvédelmi jogszabályok és egyéb követelmények azonosításra kerültek, a társaságra vonatkozó környezetvédelmi jogszabályi megfelelési biztossított. A változások nyomon követését a környezetirányítási megbízott végzi.

A hatályos környezetvédelmi jogszabálylista környezeti elemenkénti megbontásban tartalmazza a hatályos jogszabályokat, mely minden munkavállaló számára elérhető a társaság belső hálózatán.

A társaságra vonatkozó főbb környezetvédelmi előírások:

Környezetvédelem általában

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

78/2007. (IV. 24.) Korm. rendelet a környezeti alapnyilvántartásról

EMAS

1221/2009/EK-rendelet az Európai Parlament és a Tanács rendelete a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről

A Bizottság (EU) 2017/1505 rendelete (2017. augusztus 28.) a szervezeteknek a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló 1221/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I., II. és III. mellékletének módosításáról

Hulladékgazdálkodás

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról

2013. évi CXL. törvény a fémkereskedelemről

72/2013. (VIII. 27.) VM-rendelet a hulladékjegyzékről

246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól

309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről

225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól

Levegőtisztaság-védelem

4/2011. (I. 14.) VM-rendelet a levegőterheltségi szint határértégeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértégeiről

6/2011. (I. 14.) VM-rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról

26/2014. (III. 25.) VM-rendelet az egyes tevékenységek illékony szervesvegyület-kibocsátásának korlátozásáról

Felszíni vizek védelme

28/2004. (XII. 25.) KvVM-rendelet a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértégekről és alkalmazásuk egyes szabályairól

220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól

Zajvédelem

284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet

27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról

Kárelhárítás, katasztrófavédelem

2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról

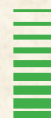
219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről

Energia

2015. évi LVII. törvény az energiahatékonyságról

122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról

2/2017. (II. 16.) MEKH-rendelet a nagyvállalatok és az energetikai szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezetek energiafelhasználásának mértékére, valamint az energiamegtakarítására vonatkozó adatszolgáltatás rendjéről

Kémiai biztonság

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról

44/2000. (XII. 27.) EüM-rendelet a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól

1272/2008/EK-rendelet az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK- és az 1999/45/EK-irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK-rendelet módosításáról

A környezetirányítási megbízott havonta felülvizsgálja és legalább évente – a vezetőségi átvizsgáláson – értékeli a környezetvédelmi jogi és egyéb előírásoknak való megfelelést. Az értékeléshez felhasználja:

- a mérési és megfigyelési eredményeket,
- a belső felülvizsgálatok vonatkozó megállapításait,
- a hatósági ellenőrzések eredményeit,
- az érdekelt felek észrevételeit,
- a jogi és egyéb követelményeket,
- a működéshez kapcsolódó engedélyeket.

A környezetirányítási megbízott a vizsgálat, illetve értékelés eredményéről rövid összefoglaló beszámolót készít az igazgatóság számára. Jelentős jogszabályi vagy egyéb szabályozó követelmény változása esetén a változást soron kívül a vezetőség elé kell vezetni.

14.2. Az érdekelt felek elvárásai

A Pénzjegynyomda Zrt. vezetősége meghatározta azokat az érdekelt feleket és ezen érdekelt felek alapvető elvárásait, melyek lényegesek a környezetközponitú irányítási rendszer szempontjából.

Ezen érdekelt felek:

- tulajdonos,
- vevők,
- lakosság, társadalmi és civil szervezetek,
- üzleti partnerek,
- munkatársak,
- önkormányzat, hatóságok, minisztériumok,
- közüzemi szolgáltatók,
- szakmai szervezetek.

Az érdekelt felek nyilvántartását, az érdekelt felek alapvető elvárásaiból származó megfelelési kötelezettségeket, illetve a kötelezettségeknek való megfelelést a vezetőség évente felülvizsgálja a vezetőségi átvizsgálás keretében.

Környezetvédelmi kérdésekben nyílt és aktív kommunikációt folytatunk a külső érdekelt felekkel. Észrevételeikre szabályozott módon reagálunk, az általuk felvetett problémák orvoslására helyesbítő intézkedéseket indítunk. Környezetvédelmi tevékenységünkről, környezeti teljesítményünkről évente kiadott Környezetvédelmi nyilatkozat formájában tájékoztatjuk őket.

15. Környezeti célok, programok

A vonatkozó szabványok előírásainak megfelelően a társaság teljesítményének folyamatos fejlesztése érdekében célokat, előírányzatokat és programokat határozzunk meg, melyek teljesítését dokumentáljuk. A környezeti célok és programok a környezeti politika, az érdekelt felek (pl. tulajdonosok, hatóságok, lakosság, vevők) észrevételei és igényei, illetve a jelentős környezeti tényezők, valamint a jogi és egyéb követelmények figyelembevételével kerülnek megállapításra.

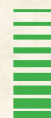
Új vagy megváltozott tevékenységek, termékek vagy alapanyagok bevezetése esetén a programok felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, módosításra kerülnek. A környezeti célok az éves oktatásokon kerülnek ismertetésre és minden alkalmazott számára hozzáférhetőek.

A Pénzjegynyomda Zrt. 2018. évi környezeti céljait és megvalósulásuk állapotát az alábbi táblázatok mutatják

1. Környezeti terhelések csökkentése	
<i>A kibocsátott légszennyező anyagok mennyiségének csökkentése</i>	<i>Teljesülés</i>
<i>Benzin- és petróleumfelhasználás 50%-ra való csökkentése a géptermekekben (2017. bázisévhez képest)</i>	
1. Alternatív takarítószer keresése, gépgyártói ajánlás kérése	TELJESÜLT
2. Tisztítási próbák, tesztelés	TELJESÜLT
3. Próbatisztítások tapasztalatainak kiértékelése, gazdaságossági számítások elvégzése (jelenleg alkalmazott vs. tervezett). Döntés az alkalmazásról.	TELJESÜLT Petróleum kiváltható. Benzin használatban marad két üzemrészben.
4. Új típusú készítmény alkalmazásának bevezetése, üzemi tapasztalatok összesítése, hulladékkeletkezés nyomon követése.	TELJESÜLT Csökkenés: petróleum –100% benzin –96%

2.1. Környezeti terhelések csökkentése	
<i>Veszélyes anyagok kezelési és tárolási rendszerének fejlesztése</i>	<i>Teljesülés</i>
<i>Kármentő tálcák cseréje, mennyiségének növelése</i>	
1. Meglévő kármentő tálcák felmérése	TELJESÜLT
2. Kármentő tálcák beérkezése, használatbavétele	TELJESÜLT

2.2. Környezeti terhelések csökkentése	
<i>Vegyai anyagok kezelési és nyilvántartási rendszerének fejlesztése</i>	<i>Teljesülés</i>
<i>Veszélyes anyagok feliratozásának egységesítése a termelési területek 75%-án</i>	
1. Jelenleg használt feliratok felmérése	TELJESÜLT
2. Egységes feliratok kialakítása (vegyianyag -nyilvántartó szoftver moduljában)	TELJESÜLT

3. Eljárás kialakítása a feliratok használatára	TELJESÜLT
4. Feliratok használatának bevezetése	TELJESÜLT

3.1. Környezeti terhelések csökkentése	
<i>A hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése</i>	Teljesülés
<i>Lerakásra kerülő hulladékok fajlagos mennyiségének 5%-os csökkentése (2017. bázisévhez képest)</i>	
1. Kommunális hulladék összetételének vizsgálata	TELJESÜLT
2. Partner keresése a hulladék energetikai hasznosítására	TERVMÓDOSÍTÁS 1. Tény hulladékmennyiség nyomon követése. 2. Szemléletformálás
3. Oktatási anyagok elkészítése, dolgozók oktatása	TERVMÓDOSÍTÁS
4. Szolgáltatás indítása	TERVMÓDOSÍTÁS
5. Eredmények nyomon követése, kiértékelése	TELJESÜLT Tény hulladékmennyiség 2018. évben 93,17 t (2017. évben 143,385 t; -35%)

3.2. Környezeti terhelések csökkentése	
<i>A hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése</i>	Teljesülés
<i>Szemléletformáló kommunikáció szelektív hulladékgyűjtés témakörben (3 db/év)</i>	
1. Szemléletformáló kommunikáció 1.	2019. ÉVRE HALASZTVA
2. Szemléletformáló kommunikáció 2.	2019. ÉVRE HALASZTVA
3. Szemléletformáló kommunikáció 3.	2019. ÉVRE HALASZTVA

4. Környezeti terhelések csökkentése	
<i>Energiahatékonyság növelése</i>	Teljesülés
<i>5% energiamegtakarítás</i>	
1. Fénycsövek LED világításra cseréje az üzem- és irodaépületben (folyamatosan)	TELJESÜLT
2. Klímaberendezések cseréje ütemterv szerint	TELJESÜLT
3. Irodaépület ablakcsere és külső hőszigetelés elhelyezése	2019/2020. ÉVRE HALASZTVA

A Pénzjegynyomda Zrt. 2019. évi környezeti céljait az alábbi táblázatok foglalják össze

1. A környezetmenedzsment rendszer fejlesztése		
<i>EMAS-mutatószámok és KIR KPI-ok kiterjesztése a teljes gyártott termékkörre</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
1. MRC termékkör csoportok kialakítása	2019. 05. 31.	értéktári és raktározási csoportvezető / KIR-megbízott / kontrollingvezető
2. EMAS-mutatószám és KIR KPI adatgyűjtők átalakítása	2019. 06. 15.	KIR-megbízott
3. Adatgyűjtő táblázatok véglegesítése	2019. 06. 30.	KIR-megbízott / értéktári és raktározási csoportvezető / kontrollingvezető
4. Adatgyűjtő táblázatok bevezetése	2019. 07. 01.	KIR-megbízott
5. Felhasználói kimutatáskészítési lehetőség beállítása MRC-ben	2019. 12. 31.	ERP rendszerszervező / ERP folyamatszervező

2.1. A környezeti kockázatok csökkentése		
<i>Veszélyes anyagok kezelési és tárolási rendszerének fejlesztése</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
<i>Kármentő tálcák cseréje, mennyiségének növelése</i>		
1. Meglévő kármentő tálcák felmérése	2019. 06. 30.	KIR-megbízott
2. Árajánlatkérés és a beérkezett árajánlatok értékelése. Beszállító kiválasztása	2019. 08. 15.	beszerzési vezető / beszerző
3. Kármentő tálcák megrendelése	2019. 08. 15.	beszerzési vezető / beszerző
4. Kármentő tálcák beérkezése, használatba vétele	2019. 12. 30.	KIR-megbízott / területi vezetők

2.2. A környezeti kockázatok csökkentése		
<i>Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET) soros felülvizsgálata</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
<i>Súlyos Káresemény Elhárítási Terv (SKET) soros felülvizsgálata elfogadtatása az illetékes hatósággal</i>		
1. Árajánlatkérés és a beérkezett árajánlatok értékelése. Beszállító kiválasztása a SKET soros felülvizsgálata elkészítésére	2019. 05. 30.	beszerzési vezető / beszerző / KIR-megbízott
2. Adatigények felmérése, üzemi bejárások	2019. 06. 15.	nyertes ajánlattevő / KIR-megbízott
3. Adatok begyűjtése illetékes területekről és átadása a nyertes ajánlattevőnek	2019. 07. 15.	KIR-megbízott / területi vezetők
4. SKET elkészítése	2019. 09. 30.	nyertes ajánlattevő / KIR-megbízott
5. SKET véglegesítése, nyilvános változat elkészítése	2019. 10. 30.	nyertes ajánlattevő / KIR-megbízott

6. SKET benyújtása illetékes hatóság felé	2019. 11. 30.	KIR-megbízott
7. Hiánypótlások benyújtása illetékes hatóság felé	2020. 01. 30.	KIR-megbízott / nyertes ajánlattevő
8. SKET elfogadása illetékes hatóság által	2020. 02. 27.	KIR-megbízott

3.1. A környezettudatosság növelése

<i>Környezettudatosság növelése</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
<i>Környezettudatosság növelését célzó események szervezése, hírlevelek bevezetése és ismertetőik készítése</i>		
1. Tematikus környezetvédelmi ismertetőik készítése	2019. 12. 31.	KIR-megbízott
2. Környezettudatosságot növelő hírlevelek bevezetése	2019. 06. 30.	KIR-megbízott
3. Üzemlátogatás szervezése a belső munkatársaknak	2019. 09. 30.	KIR-megbízott
4. Környezettudatosság felmérése	2019. 12. 31.	KIR-megbízott

4.1. A környezeti terhelések csökkentése

<i>A hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
<i>Hulladékáramok felmérése, kezelési módok vizsgálata</i>		
1. Hulladékáramok felmérése a Markó utcai telephelyen	2019. 07. 31.	KIR-megbízott / területi vezetők
2. Eredmények értékelése	2019. 10. 31.	KIR-megbízott
3. Eredmények alapján konkrét intézkedési terv készítése	2019. 12. 31.	KIR-megbízott

4.2. A környezeti terhelések csökkentése

<i>Energiahatékonyság növelése</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős</i>
<i>5% energiamegtakarítás</i>		
1. Fénycsövek LED világításra cserélése az üzem- és irodaépületben (folyamatosan)	2019. 12. 31.	Elektromos üzemmérnök
2. Klímaberendezések cseréje ütemterv szerint	2019. 12. 31.	Elektromos üzemmérnök
3. Irodaépület ablak csere és külső hőszigetelés elhelyezése	2019. 12. 31.	Elektromos üzemmérnök

16. Hitelesítő nyilatkozata

A környezetvédelmi hitelesítő nyilatkozata a hitelesítésről és az érvényesítésről

ÉMI-TÜV SÜD Kft. Moravcsikné File Katalin

EMAS környezetvédelmi hitelesítői nyilvántartási szám: HU-V-0001/2017
akkreditált a következő hatáskörben: C18.1.2 Nyomdaipari tevékenység (NACE kód)
kijelenti, hogy hitelesítette, hogy a szervezet ~~környezetvédelmi nyilatkozatában~~ / frissített
környezetvédelmi nyilatkozatában* szereplő telephelye / szervezete

**Pénzjegynyomda Zrt.
HU-1055 Budapest, Markó utca 13-17.**

amelynek a nyilvántartási száma: HU-000041

teljesíti-e a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) való önkéntes részvételéről szóló, 2009. november 25-i 1221/2009/EK és a 2017/1505/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet valamennyi előírását.

E nyilatkozat aláírásával igazolom, hogy:

- ~~A hitelesítés és az érvényesítés végrehajtása~~ teljességében megfelel a 1221/2009/EK és a 2017/1505/EU-rendelet előírásainak,
- ~~a hitelesítés és az érvényesítés eredménye megerősíti, hogy semmi nem utal arra, hogy a szervezet ne teljesítené a környezettel kapcsolatos hatályos jogi előírásokat,~~
- a szervezet / telephely (*) ~~környezetvédelmi nyilatkozatának~~ / frissített környezetvédelmi nyilatkozatának (*) adatai és információi megbízható, hiteles és helyes képet adnak a szervezet / telephely (*) összes tevékenységéről, a környezetvédelmi nyilatkozatban meghatározott alkalmazási körön belül.

Ezen okmány nem egyenértékű az EMAS keretében való nyilvántartásba vétellel. Az EMAS keretében történő nyilvántartásba vételt kizárólag a 1221/2009/EK-rendelet szerint illetékes testületek végezhetnek. Ezen okmány nem használható fel önálló nyilvános közleményként.

Budapest, 2019. november 21.

Moravcsikné File Katalin
Moravcsikné File Katalin

(*) a nem megfelelő rész áthúzandó

